

'T GROENE WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Pannen-
weel, Natuurpunt Waasland, VELT, Wase Imkers-
bond, JNM, Hofter Saksen, Uilenwerkgroep
Vogelbescherming, ABLOZ vzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 38ste jg - nr 3; mei 2018 - nr 207

NATUUR EN MILIEU

geslaagd huismussentelweekend p 10

Paddenstoelen p 24

Uitgebreide kalender p 15 ev

paddenoverzetactie p 14

zwerfvuilactie p 12

vergroening p 30

foto fam Vaneynde-Zeitzen

IN HET WAASLAND

INSPRAAKRONDE RUP AZ NIKOLAAS KOMT ERAAN!

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Sint-Niklaas informeert de bevolking dat de startnota en de procesnota van het **gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan** AZ Nikolaas raadpleegbaar is in het stadhuis, Grote Markt 1 te Sint-Niklaas, balie "Wonen, Bouwen en Ondernemen", en op de gemeentelijke website www.sint-niklaas.be van 22 mei tot en met 20 juli 2018.

De stad organiseert een participatiemoment rond de startnota op 16 juni 2018 van 10 tot 13 uur in de inkomhal van Syntra, Hogekouter 1, Sint-Niklaas. Reacties kan u schriftelijk bezorgen aan het college

AZ Nikolaas : Actie en reactie

van burgemeester en schepenen, Grote Markt 1, 9100 Sint-Niklaas, afgeven in het stadhuis tegen ontvangstbewijs of digitaal bezorgen via info@sint-niklaas.be, uiterlijk **20 juli 2018**.

Een definitieve beslissing over AZN is nog NIET gevallen. Er komen onder andere nog verschillende inspraakmomenten en bijkomende (vergelijkende) studies.

NEEN AAN DE VERHUIZING VAN HET AZ NIKOLAAS WEG UIT HET STADS- CENTRUM VAN SINT-NIKLAAS

Op 19 april 2018, voerde ABLLOvzw actie in de buurt van het ziekenhuis AZ Nikolaas. TVoost was ook aanwezig. Voor een verslag kan je terecht op www.abllo.be/AZN. Ook de reactie van schepen Christel Geerts kan je daar bekijken.

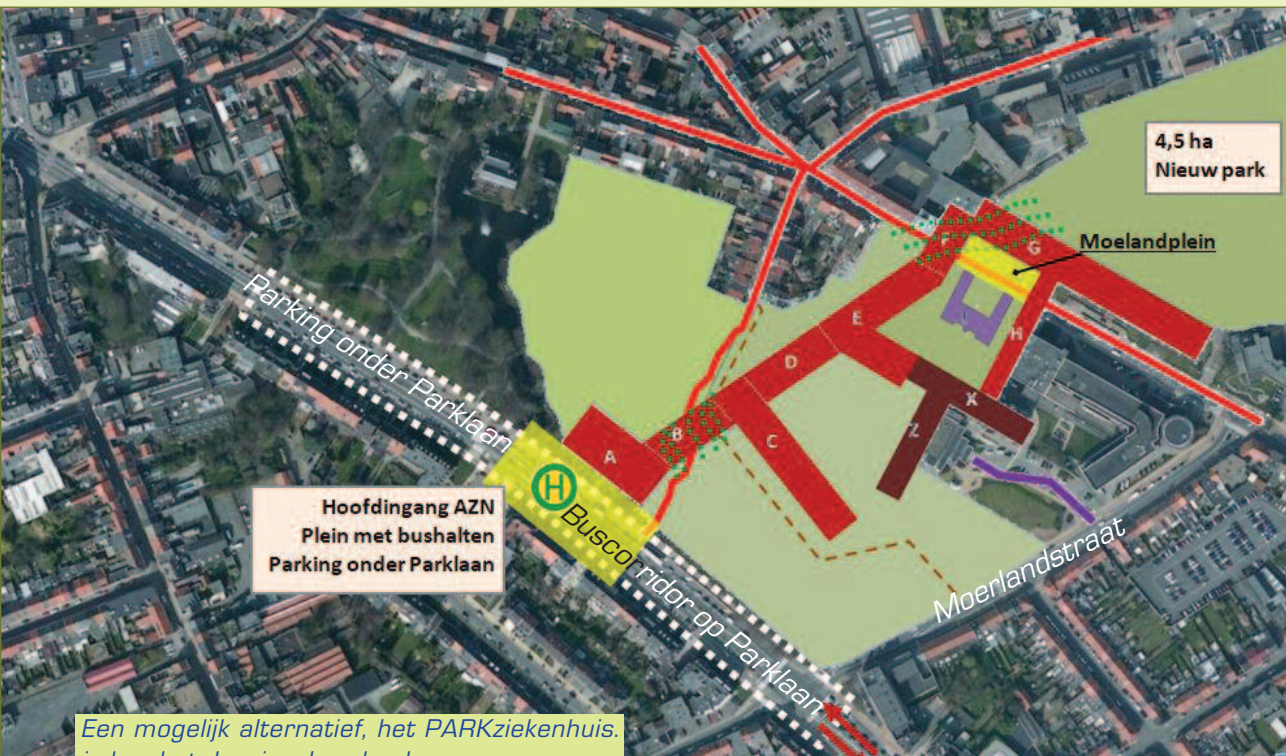
Een antwoord van ABLLOvzw op die reactie vind je hiernaast.

"Mobiliteit is inderdaad een non-argument", Mevrouw Geerts.

Het voornaamste argument van Mevrouw Geerts is dat het AZ Nikolaas (samen met de scholen er omheen) vandaag zorgt voor een verkeerschaos, waarin spoedeisende hulp voor patiënten onbereikbaar wordt. Het hele Wase verkeer wordt, zo zegt de schepen, aangezogen naar het Sint-Niklase stedelijk centrum.

*ABLLO vzw heeft dat argument natuurlijk ook grondig onderzocht. En vandaag is dat natuurlijk op de spitsmomenten een probleem. Maar heeft de stad Sint-Niklaas niet een **klimaat- en mobiliteitsplan** waarin staat dat het autoverkeer (in de binnenstad) dient te worden teruggeschroefd? Dat doe je niet door nieuwe stedelijk ontwikkelingen ver van het station, van de buscorridor en fietsvoorzieningen te gaan inplanten. Bovendien kunnen ambulances van deze bestaande vrije busbanen gebruik maken, snel dwars doorheen de stad. De nieuw voorgestelde locatie aan de E17/N41 is echter een **exclusief auto** gerichte locatie, dat heeft ABLLO vzw afdoend aangetoond. En de Lijn heeft geen centen om hoogwaardig openbaar vervoer daar naartoe uit te bouwen. En dat wéét het stadsbestuur.*

*ABLLO vzw komt aan de verzuchtingen van schepen Geerts tegemoet met een voorstel om een **parking voor auto's** te bouwen voor het PARKziekenhuis NIKOLAAS, onder de Parklaan zodat de kleinere en smalle centrumstraten zoals Moerlandstraat en Hospitaalstraat ontlast kunnen wor-*

4,5 ha
Nieuw park

Parking onder Parklaan

Hoofdingang AZN
Plein met bushaltes
Parking onder Parklaan

Buscorridor op Parklaan

Moerlandstraat

Moerlandplein

Een mogelijk alternatief, het PARKziekenhuis. je kan het dossier downloaden op: www.abllo.be/AZN

den. Uiteraard komen patiënten die zorg behoeven of slecht te been zijn vandaag met de auto, en ook in de toekomst. Maar ABLLO vzw gaat ervan uit dat de **private één persoons-automobiliteit** in een heel snel tempo en in belangrijke mate zal worden vervangen door **deelplatformen** van elektrische en waterstof automobiliteit en door **vraag-gestuurde onbemande** voertuigen. En ABLLO vzw gaat ervan uit dat het stadsbestuur deze ontwikkelingen gaat stimuleren. Zo is vandaag nog gigantische parkeervoorzieningen gaan bouwen in open ruimte, echt weggegooid geld en ruimte.

Klimaatneutrale steden koesteren centrumfuncties, mengen die in de binnenstad en verbinden ze met openbaar vervoer, fiets- en stapinfrastructuur.

Een schitterende aanzet is in Sint-Niklaas gegeven door de **openbaar vervoer**corridor die vandaag langs de hoofdingang van het ziekenhuis passeert. Alle buslijnen van het hele Waasland passeren daar. **Dat is een troef die geen enkele Vlaamse centrumstad heeft.**

Misschien kan de stad Sint-Niklaas zich inspireren op de stad **Utrecht**. (www.wedivesolar.nl) Daar

rolt de stad een plan uit waarin elektrische deelauto's worden ingezet om piekmomenten van groene zonnestroom op te vangen in batterijen van auto's, die dan in de avonduren deels terug worden ingezet op het elektriciteitsnet via slimme laadpalen (die in twee richtingen werken: laden en ontladen). De stad Utrecht doet dat om de verkeers- en parkeerdruk in de binnenstad op te lossen, schone lucht in de binnenstad te bekomen én om klimaatneutraal te worden. Tegelijk houdt Utrecht de jaarbeurshallen in de binnenstad, vlak bij het centraal station. Ook de stad **Groningen** houdt haar Universitair medisch centrum op 20 minuten wandelafstand van het NS station, met ook een lijnbus iedere zes (!) minuten. En ook in **Kortrijk** heeft men er geen spijt van dat het gigantische woon- en winkelcentrum 'K in Kortrijk' (34000m²) in de binnenstad werd gebouwd, op geen 10 minuten van het station....

"Mobiliteit is inderdaad een non-argument", Mevrouw Geerts.

Meer info op www.abllo.be/AZN 18 mei 2018

Dé plaats voor

Originele, Lokale, Gezonde en Ecologische

Food & Drinks

Vis – Vlees – Vegetarisch

Indien gewenst ook veganistisch, 100 % bio, glutenvrij
of houden we rekening met andere allergenen.

Proef zeker ook onze biologische frisdranken (Bionade – Lemonade – Isis)
of onze heerlijke biowijnen en tal van biobieren (w.o. Gageleer)

Ook beschikbare ruimte voor vergaderingen

- feestjes - recepties - concerten van max 50 pers.

- zonnige terrasruimte voor 60-tal personen

Sophie Anthuenis – Ronny Van Driessche

Amand De Vosstraat, 9 - 9160 Eksaarde

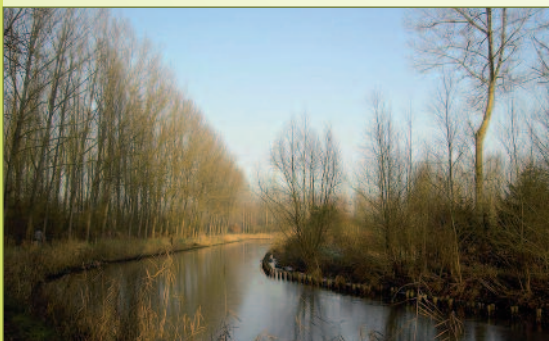
Tel. 0471/84 84 35 of Tel. 0477/90 79 72

ronny@bistrodenbascuul.be

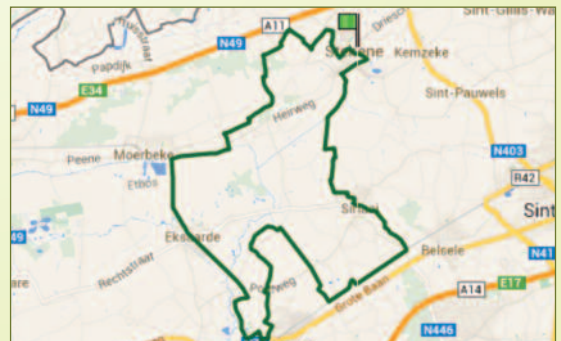
www.bistrodenbascuul.be

www.facebook.com/DenBascuul

Magnifieke natuur in de omgeving

Ideaal als halteplaats bij fietstochten

VZW DURME BESTAAT BIJNA 50 JAAR

En dat gaan we vieren! Binnenkort hoor je er veel meer over, maar we zijn alvast op zoek naar **oude én recente foto's** van onze reservaten, onze activiteiten, onze vrijwilligers, onze bezoekerscentra,... van de voorbije 50 jaar. Heb jij enkele sprekende beelden of prachtige landschapsfoto's (of dia's) die in ons overzicht niet mogen ontbreken? Stuur ze dan gerust door naar info@vzwdurme.be of kom ze even binnen steken op ons secretariaat.

We zijn al benieuwd!

kan aantreffen. De boomarter lijkt qua uiterlijk sterk op de steenarter, maar in tegenstelling tot de meer algemene steenarter, mijdt de boomarter de bebouwde kom.

Boommarters zijn bosbewoners, en maken hun nest in konijnenholen, kraaiennesten, eekhoornnesten of gewoon boven op takken of in boomholten. Vooral de vrouwtjes en hun jongen leven in holle bomen. In de buurt van deze nestbomen kan je ook gemakkelijker boomarters zien. Maar je moet ongelofelijk veel geluk hebben zo'n nestplaats te vinden!

Wil je graag meer te weten komen over de boomarter in de Fondatie, en over de dieren die hier samen met hem leven? Dan kan je vanaf nu met het hele gezin op stap met Eufrasie. Aan de drie toegangswegen van de Fondatie van Boudelo vind je een wandelfolder (aan de infoborden) met een uitgestippelde route (2,5 tot 6 kilometer). En interactieve wandeling met QR-codes wijdt je in het geheime leven van Eufrasie, de boomarter in.

Of je kan de folder ook downloaden op onze website www.vzwdurme.be. Ga naar onze reservaten en klik op 'Fondatie van Boudelo'.

Veel plezier!

foto uit 1980

WIE SPOT DE BOOMMARTER?

De boomarter is een zeldzaam diertje, dat je in onze regio enkel in de buurt van de Fondatie van Boudelo (Sinaai - Stekene) en de Linie (Eksaarde)

NIEUWE WANDELKAART DURMEVALLEI

In maart 2018 publiceerde vzw Durme een geïllustreerde kaart 'Wandelen en fietsen langs de Sigmaprojecten in de Durmevallei'. Ze biedt een mooi overzicht van de werken en de reeds zichtbare realisaties van het Sigmaplan. De kaart werd aan de pers, de toeristische diensten en bevriende organisaties voorgesteld in het Infopunt Durmevallei in Driegoten in Hamme. Die kaart is **gratis** te bekomen in het bezoekerscentrum Molsbroek in Lokeren, De Koolputten bij de Mirabrug in Waasmunster, het Infopunt Durmevallei in Driegoten in Hamme en bij de toeristische diensten van

de gemeenten langs de Durme.

De kaart downloaden : via www.abllo.be/klik

Zie verder in dit nummer

ANDRÉ VERSTRAETEN IS VERDIENSTELIJKE LOKERAAR 2017

De oud-voorzitter van vzw Durme, André Verstraeten, werd op 23 januari 2018 op het stadhuis in Lokeren gehuldigd als Meest Verdienstelijke Lokeraar van het voorbije jaar. Een meer dan verdiende bekroning voor zijn bijna 50 jaar vrijwilligerswerk voor mens en natuur in Lokeren.

Burgemeester Anthuenis vertelde in zijn lofredede dat André misschien al vijftien jaar tot de genomineerden behoorde, maar telkens, zoals wielrenner Raymond Poulidor destijds, net naast de titel greep. Dat de relatie tussen het stadsbestuur en André niet altijd grote liefde was, zal hierin allicht meegespeeld hebben. **De publicatie van zijn boek "Durme. Van Tiel tot Tielrode" trok de jury uiteindelijk toch over de streep.** Het juryverslag leest dan ook als een 'Lifetime Achievement Award'.

Voor André hebben verschillende scharniermomenten die zijn liefde en inzet voor de natuur mee bepaald. Zo'n eerste gebeurtenis was zijn contact als achttienjarige met de toenmalige natuurvereniging **De Wielewaal**. Hij ontdekte er mensen die door een verrekijker naar vogels keken en die aandacht hadden voor de zorg voor natuur en landschap.

Een echte mijlpaal vormde voor hem de oprichting van de regionale natuurvereniging **vzw Durme in 1969**, samen met een groep bevriende vogelringers. De doelstellingen waren acties voeren tegen natuurschendingen en -bedreigingen en het pas aangelegde **Molsbroek** als reservaat beheren.

Met het in dienst nemen van gewetensbezwaarden in 1977 werd een eerste stap gezet naar de uitgroei van een **professioneel team binnen vzw Durme**. In 1985 volgde dan de bekroning met de ingebruikname van het **bezoekerscentrum Molsbroek**. Twaalf jaar planning en zoeken naar financiering gingen hieraan vooraf. Vandaag trekken meer dan 400 groepen en tienduizenden bezoekers naar deze **meest bezochte toeristische plek** van Lokeren.

Het laatste grote scharniermoment voor André kwam er in 1992. Vzw Durme kreeg toen de **toekenning van subsidies voor de aankoop van reservaten**. Daardoor werd het een van de drie erkende terreinbeherende verenigingen in Vlaanderen. Dankzij deze financiële steun van de Vlaamse Overheid begon André samen met andere Lokeraars via gerichte aankopen aan de uitbouw van alle Lokerse na-

tuurreservaten. Vandaag zijn deze natuurparels zoals het Molsbroek, de Buylaers, de Lokerse Moervaartmeersen, de Linie, de Eenbes, de Daknamse Meersen (Natuurpunt) en verschillende natuurrelicten uitgegroeid tot een oppervlakte van **meer dan 200 ha**.

Zoals hierboven reeds vermeld waren er soms wel wat spanningen tussen André en het stadsbestuur. Met volgehouden acties tegen illegaal bouwen en storten, ruilverkavelingen in natuurgebied, een zwaar vervuilende verbrandingsoven, de openstelling en inrichting van trage wegen, maakte hij zich niet altijd geliefd bij de leidinggevenden van de stad. Toch konden er met de stad ook dossiers op een zeer positieve manier worden gerealiseerd: **de bouw van het bezoekerscentrum, het natuurbeheer van de bermen van het spoorwegpad, de Buylaers, de Kasteelsite van Eksaarde, de volledige aanleg van Everslaarbos**.

Het is duidelijk dat André deze prijs van Meest Verdienstelijke Lokeraar 2017 dubbel en dik verdient heeft. Vaak was hij de pionier of trok hij samen met andere vrijwilligers en het personeel van vzw Durme aan de kar om kwetsbare natuur in Lokeren veilig te stellen voor de toekomstige generaties. Als de Lokeraars vandaag kunnen genieten van zoveel groen, is zijn bijdrage daaraan niet te onderschatten. Zijn doorzettingsvermogen, volharding, dossierkennis en realisaties zullen een inspiratiebron blijven voor iedereen die zich in Lokeren inzet voor milieueducatie of het behoud en beheer van natuur. **Alle vrijwilligers en het personeel van vzw Durme wensen hem dan ook: "Van harte proficiat".**

Geert Braem

OPMARS VAN DE BEVER

Van uitgestorven in Vlaanderen tot verse sporen in Lokeren en omstreken

Sinds 2012 is de bever terug in Lokeren. Hij werd er voor het eerst gespot in de Hamputten aan het Molsbroek. Een omgeknaagde boom liet er geen twijfel over bestaan. Sindsdien is de bever aan een opmars bezig. We zien zijn sporen nu geregeld, en wellicht is hij (of zijn jongen) verder opgetrokken richting Wachtebeke. Een prachtig, maar voorzichtigt succesverhaal.

Een gegeerde soort

De laatste bever in België werd gezien in 1848. Daarna verdween de soort voor meer dan honderd jaar in bijna heel Europa. De jacht was de grote boosdoener. **Beverhuid was heel gegeerd.** Het bont werd gebruikt voor de productie van de 'castorenoed'.

De dichte vacht (**23.000** haren/cm², terwijl dat bij de mens maar **300**/cm² is) heeft een zijdeachtige glans en is waterdicht. Heel duur, maar dus ook heel populair bij een bepaalde groep van de bevolking. Waardoor er nog meer vraag kwam naar bever-

huid, de bever nog zeldzamer werd, het nog exclusiever en duurder werd, en dus nóg gegeerder.

Daarnaast werden er geneeskundige krachten toegeschreven aan castoreum of bevergeil. Het werd bovendien gebruikt als smaakstof en in de parfumerie. Tot slot waren er slimmeriken die op vrijdag bever op het menu zetten. Door de schubben op de staart werd hij door de kerk ingedeeld bij de vissen. En vrijdag was visdag...

Herintroductie leidt tot de terugkomst van de bever

In Nederland werden **12** bevers geïntroduceerd in de Biesbosch in **1988**. Ze kregen (onder grote persbelangstelling) een zender mee. Deze herintroductie was een vervolg op de succesvolle herintroducties in Polen en Oost-Duitsland, waar eerst uitvoerig enkele bezorgdheden onderzocht werden. Zo bleek dat de schade aan dijken of aan gewassen door bevers te verwaarlozen was.

Stilaan vond de bever ook zijn weg naar België. Na anderhalve eeuw afwezigheid zitten er nu terug zo'n **1.000 bevers in België**. In Wallonië verschenen bevers voor het eerst weer in 1990, in het bekken van de Roer in de Hoge Venen. Wellicht waren deze dieren afkomstig uit de Duitse Eifel. Uitbreiding naar de rest van België werd maar mogelijk geacht op vrij lange termijn, pakweg 20 tot 30 jaar. Tussen 1998 en 2000 gebeurde echter een niet-officiële – zeg maar illegale – herintroductie van 101 bevers in Wallonië, voornamelijk in de Ardennen en de omgeving van Namen (uit Duitsland).

In de lente van 2000 werd de eerste bever gesignaleerd op Vlaams grondgebied, langs de Dijle in Vlaams-Brabant, afkomstig van de Waalse populatie net over de grens. Sindsdien wordt hij steeds vaker gespot, en ook in onze regio. Er zitten bevers in Hamme, Dendermonde, Lokeren, en nu dus ook in Wachtebeke.

Eind vorig jaar spotte vrijwilliger Claudine Vandenberghe het eerste spoor langs de Moervaart in Eksaarde. Ook conservators Katy en Eric van de Lokerse Moervaartmeersen waren direct enthousiast. "We zagen regelmatig verse knaagsporen, en duidelijke modder- en glijbanen op de oever waar het dier vaak uit het water komt."

Reden genoeg voor Joris Everaert om een wildcamera te plaatsen, en jawel hoor, niet veel later konden we het dier vastleggen op beeld (zie foto). We zijn nog volop aan het onderzoeken hoeveel bevers er zijn en of de bever op doortrek is of zich definitief zal vestigen langs de Zuidlede en de Moervaart. Er werden namelijk ook heel wat sporen gevonden in het Provinciaal Domein Puyenbroeck in Wachtebeke. We vermoeden dat de bever een nakomeling is van de beverfamilie in de Hamputten. Na 3 jaar moeten jonge bevers hun eigen weg gaan, en zoeken ze een eigen thuis en een partner. Bevers zijn hun hele leven trouw, en worden zo'n 15 jaar oud. Hopelijk dus nog jarenlang beverplezier in Eksaarde!

OUDE STEENBAKKERIJ STEENDORP

De gemeente Temse gaat samen met de eigenaar van de Steenbakkerij een **Brownfieldconvenant** aanvragen. Het eerder voorgestelde **Ruimtelijk Uitvoeringsplan**, dat ging over een bedrijventerrein en woontorens, werd afgevoerd wegens groot volksprotest.

Brownfieldconvenant

Loopt onder begeleiding van de Vlaamse overheid, Agentschap voor Innoveren en Ondernemen. Brownfield herontwikkeling is een complex proces dat een multidisciplinaire en geïntegreerde aanpak vereist waarin verschillende aspecten zoals bodemsanering, ruimtelijke ordening, mobiliteit, ontsluiting, communicatie, financiering, e.d. exact op elkaar dienen afgestemd te worden. Hierbij dienen heel wat actoren betrokken te worden.

Met het herontwikkelen van dergelijke brownfields tot sociaal-maatschappelijk verantwoorde of economisch rendabele sites, profiteert de hele gemeenschap. De herontwikkeling van deze brownfields brengt extra jobs met zich mee, zorgt ervoor dat een voorheen eerder sociaal verwaar-

loosde buurt terug nieuw leven wordt ingeblazen, verhoogt de sociale cohesie en zorgt voor extra lokale inkomsten.

Via een convenant krijgen projectontwikkelaars en investeerders een aantal juridisch-administratieve en financiële voordelen bij de ontwikkeling van braakliggende en onderbenutte bedrijventerreinen. Daarnaast worden tussen alle betrokken administraties, instanties en personen klare en duidelijke werkafspraken gemaakt, zodanig dat bij de aanvang van het project meteen duidelijkheid wordt gegeven over bepaalde temporele en procedurele vereisten en verwachtingen.

Het brownfieldconvenant sluit op die wijze een aantal intrinsieke voordelen in, met name de samenwerking en synergie tussen de verschillende projectbetrokkenen.

Indien het brownfieldproject “Steenbakkerij Steendorp” als Brownfield wordt erkend kan hopen en eisen wij dat ook het buurtcomité Steendorp Leefruimte en Natuurpunt worden gehoord!

Natuurpunt Scousele

**ERFGOEDWANDELING
ZONDAG 22 APRIL**

Thema kiezen

Nadat we de kinderen achterlieten onder de goede zorgen van Jules en Inge, wandelden we op het domein Roomacker in Tielrode naar het uitzichtpunt waar we het Atomium weer zagen blinken. Een eerste keuze element diende zich aan: al dan niet verkeveling van dit gebied.

We kregen daar een mooi beeld van de evolutie van het landschap door de eeuwen heen tot de huidige toestand. Daarna werd de problematiek geschetst over de keuze tussen christelijk onderwijs of gemeenschapsonderwijs. Het christelijk onderwijs won vroeger dit pleit dankzij de invloed van de kerk. We zakten verder af richting dorp en kwamen daar bij de Burgemeester Achiel Heymanstraat waar vroeger een mooi afgescheiden trambedding lag tot Antwerpen. Er werd gekozen om deze op te offeren voor koning auto. We gingen verder langs de brouwerij VBDCCK waar het Kerel bier gebrouwen wordt. Even verderop kwamen we aan het oudcafé 't Senaat dat zijn naam dankte aan het feit dat het rood was van binnen en dat er ook zoveel gelogen werd. Aan het veerhuisje kwam het Sigma-plan ter sprake. Onze gids vertelde over de doorbraak van de dijk en de keuzes om overstromingsgebieden aan te leggen.

Er staat ook een notelaar die oude verhalen bovenhaalde zoals: hoe een stokje bepaalde wanneer het meisje zou trouwen en hoe de keuze van het gewas bepaald werd door een notendop. Het is onmogelijk alle details en elk verhaal te vermelden want dan is dit boekje te klein. Maar dat iedereen weer heeft genoten van vader Gert en dochter Mieke als gids staat buiten kijf.

Kabouterwandeling

Zeven kindjes kwamen naar de kabouterwandeling. Het thema was "Kiezen". Wij gingen op zoek in de Roomacker naar 10 verstopte natuurvragen met telkens 2 mogelijke Antwoorden. Hier moest dus gekozen worden. Een juist antwoord gaf de verder te volgen weg aan.

We zochten ook naar bloemen waarmee je kunt kleuren, naar waterdiermpjes in de poelen, naar slakken, padden, kikkers en piepen, waarbij we heel wat te weten kwamen over deze levende wezentjes.

Prachtig weer en bijzondere ontdekkingen maakten deze kaboutertocht tot een echt festijn, mede dankzij de gezonde hapjes onderweg.

EERSTE RESULTATEN MUSSEN-TELDAG 2018 EN GROENE STAPSTENEN VOOR HUISMUSSEN.

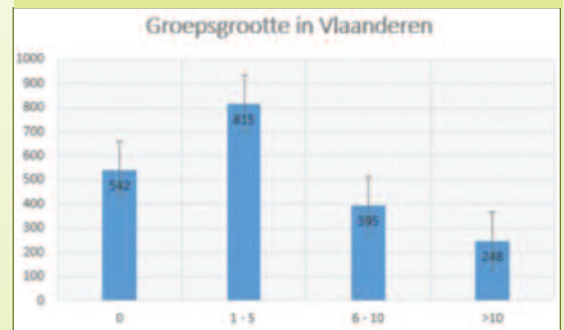
Fig.2: Verdeling van de tellingen over de verschillende provincies.

werpen het meest actief geteld wordt (elk 27% van de tellingen). De andere provincies volgen met West-Vlaanderen (19%), Vlaams Brabant (14%) en tenslotte Limburg (13%), daar kan zeker nog een tandje bij gestoken worden (Fig.2).

De grootte van de broedkolonie bij huismussen is erg belangrijk. Zangvogels zoals de Koolmees zingen tijdens het voorjaar; ze bakenen met hun zang hun territorium af maar brengen tegelijkertijd met hun zang, ook hun partner in broedconditie. Huismussen vormen groepen en bakenen geen territorium af maar enkel een kleine ruimte rond het nest zoals zwaluwen. Het tjilpen van huismussen speelt zowat dezelfde rol als de zang bij andere vogels. In een groep van min 10 huismusmannen neemt men aan dat het getjilp van de huismussen cruciaal is voor het in stand houden van de groep. Kijken we naar de resultaten van 2018 dan zien we dat in Vlaanderen nog steeds vooral kleine groepjes huismussen voorkomen (Fig.3).

Fig.3: Groeps grootte in Vlaanderen op basis van onze indeling: 0 (geen huismussen), 1 - 5 (1 tot 5 tjilpende huismusmannen), 6 - 10 (6 tot 10 tjilpende huismusmannen), >10 (meer dan 10 tjilpende huismusmannen).

De mussenteldag ging door in het paasweekend en er kwamen de weken erna nog steeds tellingen binnen, geen probleem want dan waren alle mus-sen nog steeds bezig met hun nest.

Alle gegevens die nu binnen zijn gekomen, geven een goed beeld van de broedpopulaties.

We hebben al eens gekeken naar de eerste resul-taten.

In 2018 hebben we opvallend meer tellingen bin-nen gekregen dan in 2017. De teller staat op het ogenblik op 2032. Vorig jaar sloten we af op 1234 (Fig.1).

Kijken we naar de verdeling van de tellingen over de verschillende provincies dan zien we nog steeds dat er in de provincies Oost-Vlaanderen en Ant-

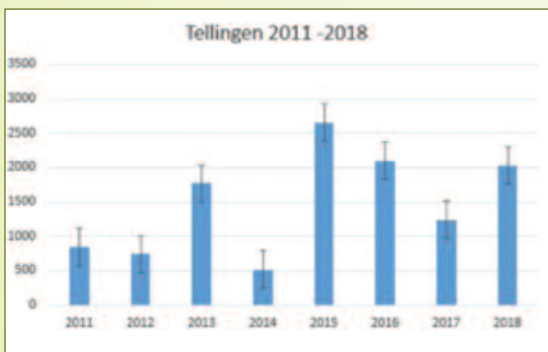

Fig.1: Aantal huismustellingen in Vlaanderen tussen 2011 en 2018

OPROEP

Omdat we het belangrijk vinden dat zowel in onze steden als in het buitengebied ook huismussen voorkomen, willen we in 2 pilootsteden **Sint-Niklaas** en **Dendermonde**, de nog grote populaties van meer dan 10 huismus koppels versterken door het ophangen van nestkasten. Jonge huismussen hebben nadat ze onafhankelijk zijn van hun ouders de neiging om zich te verspreiden. Bij Koolmezen noemen we dat de 'dispersieperiode' en ze bewegen zich dan over afstanden van wel tientallen kilometers. Bij Huismussen weten we dat de natale dispersieafstand gemiddeld 500 meter is. Daarom hebben we rond de locaties waar nu nestkasten hangen een cirkel getrokken van 500 meter (Fig 4 a,b).

Binnen de totaaloppervlakte van die cirkels willen we 'groene stapstenen' voor huismussen aanbrenge: muurgroen, struiken, hagen en kruidenveldjes. Dit doen we in samenwerking met de twee gemeenten maar ook burgers kunnen helpen. Daarom bieden we voor de ronde som van 20€ 'groene stapstenen' aan naar keuze en komen wij ze ook nog aanplanten.

Jenny.delaet@ugent.be of 0496 450666

Fig. 4: Huismuspopulaties in Dendermonde [a] en Sint-Niklaas [b] met cirkels van 500 meter.

2 foto's (p10 en p11) werden ons bezorgd door de fam. Vaneynde Zeitzen uit Sint-Gillis-Waas

foto fam Vaneynde-Zeitzen

ZWERFVUILACTIE 11 MAART

Meer nog dan het schitterende lenteweer, zorgden een veertigtal - vooral jonge - mensen ervoor dat Tielode er opnieuw schitterend bijlag.

De Vrienden van Amma en Milieuwerkgroep Ons Streven konden rekenen op een massa helpende handen voor de jaarlijkse zwerfvuilactie. Er waren deze keer ook een aantal jonge gezinnen met kinderen die heel enthousiast begonnen met het opsporen van zwerfvuil. Door de grote opkomst en de uitstekende logistieke steun van de gemeente konden de schorren van de Schelde en de Durme, de potpolder van Tielode, het geboortebos in de Weelstraat, de Hofstraat en het provinciaal domein

Roomacker uitgekamd worden.

Door het mooie weer, waren er ook heel veel fietsers en wandelaars die de vrijwilligers meermaals aanmoedigden en ze **een dikke pluim gaven voor het goede werk.**

Het resultaat mag gezien worden. Op meerdere plaatsen verzamelden de zwerfvuilruimers een massa afval. Aan de voeten van de toeter werd de grootste hoop zwerfvuil verzameld. Verder werden er nog 4 zakken geplaatst in de Weelstraat, 2 zakken bij de vuilbak aan het begin van het jaagpad in de Afschrijverslaan (schuinover E-Move) en nog een aantal bij het hek van de hoofdingang van het provinciaal domein Roomacker in de Hofstraat, bij het sluikestort verder in de Hofstraat voorbij de kleiputten en halverwege huisnummer 61 en 52.

Bijzondere vangsten waren wegwijzers van Bloso en van E-Move, jerrycans, vaten, zeildoeken, tubes, drankverpakkingen, plastic in alle soorten, kleuren en formaten, een grote ballon van Spiderman, een mp3-speler en twee afgedankte busplantjes die echter nog in bijzonder goede staat waren.

Het viel de vrijwilligers op dat heel veel mensen hondenoep netjes in de zakjes doen. Jammer genoeg worden deze gevulde zakjes domweg weggegooid in de vrije natuur. Onbegrijpelijk, toch?

Eveneens onbegrijpelijk was de vondst van een plastic zak met uitgewassen glazen bokaal. De afstand tot de dichtbij gelegen glascontainer was zowiezo dichter dan de afstand die de sluikestort aflegde om deze zak in de natuur te droppen.

Na afloop van de zwerfvuilactie trakteerde Milieuwerkgroep Ons Streven de ruim dertig vrijwilligers op lekker gebak en verfrissende drankjes.

De actie kon ook rekenen op media aandacht. Productiehuis La Mancha kwam filmen en maakte een promotiefilmpje voor de grote lenteschoonmaakactie.

goedbedoeld : netten uit gerecyceerd plastic afval zodat groen kan groeien op parkeerplaatsen. Maar komt dit plastic niet ooit in de vrije natuur terecht ??

geplukt van Facebook :
Dit is wat jullie op 1 maand in mijn straat hebben achtergelaten.

Samuel 9 jaar.

*Onze bedenking :
 Statiegeldalliantie? Broodnodig.....*

MINARAAD VAN TEMSE SCHRIJFT MEMORANDUM VOOR GEMEENTERAADSVERKIEZING

De Minaraad van Temse is een adviesraad met vertegenwoordigers van de natuur- en milieuverenigingen, de landbouwers, culturele verenigingen en individuele burgers. Deze raad geeft het gemeentebestuur advies over het behoud en herstel van de natuur en het landschap, het leefmilieu en

de groenbeplanting in de gemeente Temse.

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 schreef de Minaraad een memorandum aan de politici. In deze brief doet de Minaraad een aantal voorstellen om de gemeente Temse mooier, groener, leefbaarder, aangenamer en duurzamer te maken.

De Minaraad stelt ruim zeventig concrete actiepunten voor.

De Minaraad vraagt erkenning en nodigt de politici uit om hen ten volle te betrekken bij het beleid. Hij vindt het belangrijk dat elke fractie een specialist heeft op het gebied van milieu, natuur, mobiliteit en duurzaamheid. De adviesraad vraagt dat de gemeente voldoende investeert in goed opgeleid personeel en in haar beleid steeds rekening houdt met het algemeen belang.

De Minaraad pleit voor een uitbreiding van de natuurgebieden in de gemeente, voor een harmonisch park- en groenbeheer, initiatieven voor meer biodiversiteit. Wij vragen om met de landbouwers samen te werken om natuurelementen in landbouwgebied te bevorderen. De Minaraad is voor de opmaak van groene uitvoeringsplannen zodat de Roomakker niet verkaveld wordt en de steenbakkerij van Steendorp een groen en recreatief karakter krijgt. De Minaraad geeft tal van suggesties om het typische bolle akkerlandschap te beschermen en de leefomgeving in Temse aangenamer te maken.

Door de komende jaren te werken aan duurzaamheid kan het beleid volgens de Minaraad zorgen voor een gezonde bevolking in een gezonde gemeente. Onder meer door sensibilisatie, energiebewuste investeringen, groepsaankopen en andere initiatieven kan het gemeentebestuur bezuinigen en toch de leefkwaliteit voor de bevolking verhogen.

De Minaraad stelt een aantal zaken voor om hinder door fijnstof, zwerfvuil en erosie te beperken. De Minaraad vraagt ook maatregelen tegen geluids- en parkeeroverlast.

Tenslotte pleit de Minaraad voor een mobiliteitsplan met aandacht voor de zwakke weggebruiker en een beter openbaar vervoer.

KORT MAAR KRACHTIG ! DE PADDENOVERZETACTIE IN DE KERKSTRAAT

Elk jaar, bij de eerste tekenen van de lente, zet een groep vrijwilligers zich in om vele Tielroodse amfibieën de Kerkstraat over te helpen steken.

Vanaf het moment waarop het 's avonds zo'n 7 à 8 graden is, bij vochtig weer worden ze wakker uit hun winterslaap: padden, kikkers, salamanders, ... Alle willen ze zo snel mogelijk naar de poelen van de Roomacker. Daar planten ze zich massaal voort om daarna terug te trekken naar hun gebruikelijke habitat, voornamelijk tuinen.

hele familie Angeline met papa Dennis, mama Sabine en dochter Emma waren enthousiaste nieuwkomers. Hoe meer personen zich kunnen verspreiden over het traject op de plaatsen waar geen schermen kunnen staan, hoe minder slachtoffers er vallen. Heel erg bedankt allen in naam van de padjes.

De kinderen uit het klasje van Innes van Freinetschool De Kolibrie, brachten ook een bezoekje en gingen zelf op onderzoek. Zij bezorgden ons nog enkele weetjes:

Dit jaar was uitzonderlijk: de eerste maand was er letterlijk geen pad te bespeuren ... maar op 9 maart brak de hel los! Op vrijdagavond konden we al 150 dieren redden en over het hele weekend hadden we er maar liefst 700 in onze emmers. Met een mooie uitloper tot in de eerste week van april, hebben de vrijwilligers van de Kerkstraat een ongelooflijke 1042 amfibieën gered in het voorjaar van 2018. De overgrote meerderheid waren ook dit jaar weer padden, aangevuld met 17 bruine kikkers, één groene kikker en 12 salamanders. Wetende dat we in 2016 en 2017 respectievelijk 339 en 395 amfibieën konden overzetten, zijn deze meer dan **1000** dieren een prachtig resultaat.

Dit sterkt ons om er begin volgend jaar met nóg meer plezier en nóg meer enthousiasme aan te beginnen. Extra mooi is ook dat we dit jaar maar 113 slachtoffers telden naast de 1042 overlevers. Andere jaren hebben we eerder rond de 25% slachtoffers. De reden van dit succes is vooral te vinden in de vele helpende handen die zich aandienen. Onze trouwe Jasper en mama Nele hebben samen heel veel padden gered. Zo ook Lucas die dit jaar meermaals met opa André op pad gegaan is. En de

- Een pad die net wakker wordt, gaat aan een slakengangetje van een halve meter per minuut. Een straat oversteken duurt zo al snel 10 minuten. Een betrekkelijk lange tijd waarin ze overreden kunnen worden.

- Padden trekken vooral wanneer het begint te schemeren; zeg maar tussen 7 uur en 10 uur 's avonds.

- Padden wachten niet tot hun eitjes zijn uitgegroeid: na het leggen keren ze terug naar hun reguliere habitat.

- Pas in juli of augustus zullen de eerste babypadjes te zien zijn. Ze zijn dan ongeveer 1 cm groot.

- Mannetjespadden zijn beduidend kleiner dan de vrouwtjes.

- Mannetjes proberen dikwijls op de rug van een vrouwtje te kruipen en vormen zo een koppeltje. Het vrouwtje draagt hem naar de paarplaats. Zo is het mannetje er zeker van dat hij zich in het water voort zal kunnen planten.

Wie interesse heeft om volgend jaar ook mee op pad te gaan, kan zich melden bij 'Ons Streven'!

! onsstreven@gmail.com

Zie ook : www.abllo.be/kalender of www.abllo.be/klik

NPW == *Natuurpunt Waasland*

NP CVN wandelingen : L = Laarzen gewenst * = Geschikt voor wagentjes.

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Donderdag 31 mei

Bond Beter Leefmilieu lezing over duurzaamheid
Mathias Bienstman, beleidscoördinator van Bond Beter Leefmilieu, Sint-Niklazenaar én auteur van 'Op eigen Kracht' komt spreken in de Bib. Hij spreekt over de evoluties naar een groenere, betere wereld en de krachten die deze evolutie afremmen.

Een lezing voor iedereen die meer wil weten over de toekomst van deze planeet!

Van harte welkom om 20u in de Bib. Graag een seintje via: bibliotheek@sint-niklaas.be

Hoe belangrijk vinden onze politieke partijen natuur en milieu in Temse?

Panelgesprek in aanloop naar de verkiezingen.

Waar:
Feestzaal Gemeentehuis
Markt Temse

Wanneer:
Vrijdag 1 juni 2018 om 20 uur

Iedereen van harte welkom!

Georganiseerd door MINARAAD Temse n.a.v. het memorandum 2018 voor natuur en milieu.

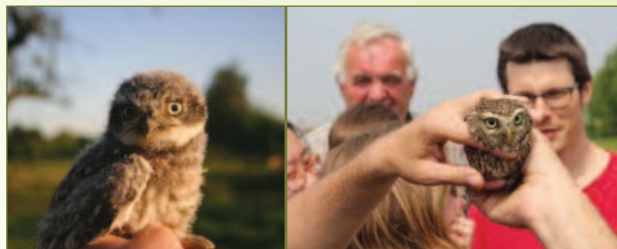
zaterdag 2 juni

Uilenwerkgroep Waasland en Natuurpunt

Fietstocht 'met respect kijken naar jonge vogels'
Voor alle natuurliefhebbers, alleen of in groeps- of ge-

zinsverband, die in vogels geïnteresseerd zijn. Grote kennis van de vogelwereld is niet vereist, interesse wel!

In het gezelschap van vrijwilligers van Uilenwerkgroep Waasland en een erkend vogelringer fietsen we op landelijke wegen en passereren we langs plaatsen waar uilen en torenvalken broeden. We krijgen uitleg over het werk van de vogelringer, de vogels en hun biotoop.

Praktische afspraken?

- We vertrekken om 14 uur stipt aan de sporthal De Klavers, Sint-Andriesstraat 4 te 9111 Belsele.
- Einde voorzien rond 17 uur.
- Inschrijven is niet nodig.

Voor meer info:

- Eddy De Taey 0479 28 73 84 eddy.detaey@uilenwerkgroepwaasland.be
- Marc Aerts 0485 38 19 87 marc.aerts@uilenwerkgroepwaasland.be
- www.uilenwerkgroepwaasland.be

Zaterdag 2 juni en zondag 3 juni

Velt Ecotuindagen

Zaterdag 2 juni van 10 tot 17u en zondag 3 juni van 10 tot 16u.

Braemstraat Sint Niklaas (zijstraat Mispelstraat)

In 2015 kochten een aantal gezinnen een verwilderde tuin aan in de Braemstraat in Sint-Niklaas.

Vandaag zijn de wildgroei van vlier, acacia, esdoorn, laurierkers, taxus, bramen, netels en japanse duizendknoop stilaan onder controle, zijn de omgevallen bomen verwijderd en worden de contouren van een speel- en voedselbos met een moestuin duidelijk.

Deze samentuin van 8 gezinnen werd een werkgroep van Velt in september 2016 en is te bezoeken op We voorzien een rondleiding en spijs en drank, kinderen kunnen volop spelen.

De tuin is ook erg gezellig, dus blijven zitten aan één van de tafels is ook mogelijk!

Gelieve te parkeren in de Mispelstraat.

Kinderen welkom!

Zondag 3 juni**Natuurhuis Panneweel** Tweede open schuurdag

Als je voor één dag de zon kan doen schijnen, doe het dan vandaag! Picknicken in de zon is gewoon altijd gezellig. De picknick is zeer budgetvriendelijk want je brengt gewoon je boterhammetjes mee van thuis. Tafels en stoelen kan je in de schuur nemen en je kiest zelf waar je gaat zitten. Voor de koffie, thee, fruitsappen en dergelijke kan je bij ons terecht. In de vroege namiddag wordt de dessertentafel met taartjes en zelfgebakken cakes opgesteld door 'Creatief voor Natuur'.

Uilen vormen het thema van deze openschuurdag.

"Wist je dat er kerkuilen broeden in het natuurhuis Panneweel? Misschien vind je wel een braakbal onder de kerkuilennestkast"

Kenny Vereecken brengt speciaal voor de jeugd de leskist Uilen mee, vol met boeken over uilen, prachtige zoekkaarten, een boeiend gezelschapsspel en nog veel meer. Je kan hem ook alles over uilen vragen. Voor de allerkleinsten hebben we thema-gebonden kleurplaten en tekeningierf klaarliggen.

Om wetenschappelijke redenen krijgen de jonge uilen een ringetje om een pootje. We ringen onze kerkuilen om een idee te krijgen over de migratie, de leeftijd, de sterftegraad en andere gedragingen. Dit ringen gebeurt door een erkende vogelringer die het ringwerk rapporteert aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.

Kenny brengt niet alleen de mooie educatieve koffer mee. Tussen 14.00 en 17.00 uur denkt hij ook aan een ringmoment van kerkuil, maar de uitwerking ervan is uiteraard afhankelijk van het broedseizoen van de kerkuil. Raadpleeg regelmatig www.panneweel.be, want het volledige programma zal later op de site vermeld worden. Wil je de benen strekken en iets meer over de natuur bijleren? Bij voldoende belangstelling start om 14u30 uur een gegidste wandeling (anderhalf uur) in het nabijgelegen Saleghem Krekengebied.

Gewoon wat bijpraten in het natuurhuis of in de boomgaard kan uiteraard ook. Zoals steeds zijn de vrijwilligers van Natuurpunt Waasland Noord en de Natuurhuis Panneweel aanwezig.

Naar goede gewoonte zijn de deelname aan de picknick, openschuurdag en de wandeling gratis.

Info: bert@panneweel.be of 0485 31 28 42

Hortus ter Saksen luswandeling naar de vallei van de

Bocq (20 km, deels GR 125/126/575)

Eindeloze panorama's, bossen en kleine Condroz-dorpen wisselen zich af op dit pittig parcours op het diep versneden plateau boven de Maas en Yvoir.

Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van Crupet (via E411 afrit 16 Wierde, N4, Maillen)

Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Vzw Durme Insectendag

Zie KALENDER INFO

Donderdag 14 juni**Van Hortus ter Saksen** Zelf kruidenolie en -azijn maken 19.30 - 22 uur.

Olie en azijn geven extra smaak aan je eten. Voor sommige gerechten, zoals bearnaisesaus, zijn ze zelfs onontbeerlijk. In deze workshop maak je verschillende soorten kruidenolie en -azijn: dragonazijn, een pittige chiliolie voor je pizza's en een aromatische lookolie. Je leert op een efficiënte en veilige manier werken, zonder gevaar voor schimmelvorming of botulisme. Je proeft van 5 verschillende producten en gaat dan zelf aan de slag. Je krijgt de olie en de recepten mee naar huis.

Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender, Hortus ter Saksen vzw en gemeente Beveren

Begeleiding: Resy De Meulder, educatief medewerkster Vormingplus. Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren,

Inschrijven 03 775 44 84 of

www.vormingpluswd.be/zelf-kruidenolie-en-azijn-maken, uiterlijk 10 dagen voor de activiteit. Deelname: 17,5 euro, met korting: 13,25 euro Ingrediënten zijn inbegrepen in de prijs. Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946, code 184840

Zondag 17 juni**Natuurpunt Waasland - Scousele**

Picknick aan het Natuurhuis

Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

Deze namiddag is het Natuurhuis open van 14 tot 18 u.

Om 16 u start de picknick.

Breng zelf je picknick mee. Drank kan eventueel gekocht worden in het Natuurhuis. Wij zorgen voor volksspelen en een natuurzoektocht op de Roomkouter.

Schrijf liefst in zodat we voor de nodige tafels en stoelen kunnen zorgen.

Inschrijven: helgavanput@hotmail.com 0495 62 62 67

Natuurpunt Waasland Zuid Planten- en orchideeën-

wandeling in de Waaslandhaven Van 09u30 tot 12u30.

Voor alle geïnteresseerden. Natuurpareltjes in de Waaslandhaven ontdekken met René Maes als gids.

Afspraakplaats: aan het begin van de Canadastraat in het industriegebied van Zwijndrecht. Dit is zeer gemakkelijk te bereiken vanaf de E17, waar je in Zwijndrecht / Burcht de linker afslag neemt naar de E34 (Waaslandhaven). Op de E34 te Antwerpen Linkeroever / Zwijndrecht moet je rechts voorsorteren en aan de eerste afslag de straat die haaks rechts is nemen. Daarvoor aan is parkeerplaats om samen te komen.

meebrengen : aangepaste kledij en schoenen, plantengids. Inschrijven is niet nodig

deelnameprijs : leden 3 euro ; niet leden 4 euro

Info : geert_bussens@hotmail.com of 0474/73.69.39

Natuurpunt Waasland Noord “Gluren bij de burenen” van Natuurpunt Scheldeland in de Kalkense Meersen.

Onder de deskundige leiding van Peter Claus, medeconservator van de Kalkense Meersen, zullen we de specifieke fauna en flora van dit gebied onder de loep nemen alsook de beheersmaatregelen die onze collega's toepassen in dit gebied. Meersen zijn laaggelegen, vochtige graslanden in de overstromingsvlakte van een rivier, vaak zijn ze doorsneden met sloten en grachten.

We vertrekken om 13u10 stipt op de parking aan de Reinakkerweg, Stekene (Parking ten zuiden van het kruispunt E34 en N403).

De wandeling start om 14u00 aan de kerk van Kalken, Kalkendorp (Laarne) einde van de wandeling rond 17u00. Voldoende parking achter de kerk.

Info guy.devos@gmail.com 0476 83 89 91

Vzw Durme Stilte en belevingswandeling

Heb jij ook soms het gevoel dat je veel te druk bezig bent? Dat je te weinig kunt genieten van de dingen? Of dat je in de auto zit en ineens aankomt op je bestemming op automatische piloot? Het stiltegebied de Fondatie is de ideale locatie om eens te ontsnappen aan de drukte van alle dag, de rust te beleven en terug te keren naar jezelf en de natuur. Aan de hand van enkele opdrachten stellen we al onze zintuigen op scherp. Horen, ruiken, voelen, proeven en natuurlijk zien, het komt allemaal aan bod.

We geven aandacht aan de positieve effecten van een natuurlijk omgeving zoals stilte, bewegen, natuurlijke kleuren, ...

Zowel de rust als energie zit in jezelf, je moet het alleen even bij jezelf kunnen vinden.

Deze tocht is anders dan een andere gegidste natuurwandeling, maar we blijven met beide benen op de grond. Doelgroep van deze wandeling is volwassenen.

Afspraak: om 14.30 uur aan infobord vzw Durme (Boshuisje), Cadzandstraat, Sinaai,

GPS: [51.1727204,4.0216469]

Meer info: caroline.tas@gmail.com [0488 25 26 32] inschrijving is wenselijk in functie van de groepsgrootte

Zondag 1 juli

Natuurhuis Panneweel Derde Open Schuurdag.

De poel nabij het Natuurhuis zit vol leven: waterkevers, waterwanten, larven van eendagsvliegen, watersalamanders... Gewapend met een schepnet ga je op zoek naar waterleven. Nadien bekijken we onze vangst door een microscoop en met de hulp van specialisten krijgen de beestjes een naam. Voor de allerkleinsten liggen er tekengerief en kleurplaten klaar. Om 14u30 start er een natuurwandeling. Breng ook een bezoek aan de stand van 'Creatief voor Natuur. In de boomgaard kan je genieten van een verfrissing en een stuk staart.

De poorten van het Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2

te Meerdonk gaan open om 14 uur en om 17 uur sluiten we. Info: bert@panneweel.be 03 7770402

Zondag 15 juli

Natuurpunt Waasland Noord Fietswandeling, maximaal 35 km, langs enkele natuurgebieden van Natuurpunt.

[De Gavers, Het Speelhof, Kieldrechtse Watergang] Regelmatig houden we eventjes halt en krijgen we uitleg over wat leeft en bloeit in deze natuurgebieden en over het beheer dat onze vrijwilligers voeren.

We vertrekken om 13u30 aan het Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2 te Meerdonk en zijn terug omstreeks 17u30. Voor de laatste details, kijk een week vooraf naar: www.panneweel.be

Zaterdag 28 juli

Vzw Durme Libellenwandeling

De Fondatie van Boudelo bevat heel wat verborgen parletjes. De pas heraangelegde poelen zijn er daar 1 van, en zijn een waar libellen-paradijs. Vorig jaar werd een recordaantal libellen gespot, wel 30 verschillende soorten! Dit is uniek voor het Waasland. Samen met libellenkenner Frank Cornelis gaan we op zoek naar deze broze fladderaars en leer je alles over hun manier van leven.

Afspraak: 14uur aan het Pompstation op het einde van de Aartdreef, Sinaai

Info: info@vzwdurme.be of frank.c@skynet.be

Zondag 29 juli

Natuurpunt Waasland – Scousele

Blote voetenwandeling

Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

Start 14 u

Onder begeleiding van Christel Cleys bewegingspedagoge (www.degoedinjvvelschool.be).

Op je blote voeten op de Roomkouter en rond het Fort, deed je dat ooit? We geven je vandaag de kans om samen op stap te gaan en te ervaren wat het is om dat op blote voeten te doen. Draag sandalen of slippers en neem een klein rugzakje mee om deze in te steken. Ook een handdoekje kan nuttig zijn. Kinderen zijn welkom onder begeleiding van volwassenen. Traject een 3 km.

INSCHRIJVEN VERPLICHT. max 25 personen

Info en inschrijving: nine.vanhoyweghen@gmail.com
0473 72 66 15

Natuurpunt Waasland Noord Gewapend met insectennet en loepenpotjes trekken we het Steengelaag in.

Door zijn verscheidenheid in plantengroei is het Steengelaag bijzonder interessant voor insecten. De talrijke schermbloemigen langs het wandelpad trekken vooral zweefvliegen, penseelkevers en bladwespen aan. Op de zonnige hooilanden vind je verschillende soorten vlinders en de plassen staan dan weer garant voor waarnemingen van verschillende soorten waterjuffers en libellen.

Heb je een vlindernet en/of loepenpot, zeker meebrengen.

Samenkomen om 14 uur aan het ontmoetingscentrum "De Statie" stadionstraat 113 te 9190 Stekene.

Info: Marc Bogaerts of marc@panneweel.be 03 7798931

Zondag 5 augustus

Natuurhuis Panneweel Vierde Openschuurdag.

Op deze dag gaan de poorten van het natuurhuis Panneweel open om 11 uur en heb je de mogelijkheid om te komen picknicken in het prachtige kader van de boomgaard. Je kan je picknick zelf meebrengen maar je kan ook een picknick bestellen met allerlei lekkers en koffie of thee inbegrepen. We vragen hiervoor 12 Euro voor volwassenen, kinderen onder de 12 jaar betalen 6 euro. Inschrijven op voorhand door starten op rekening BE 38 0000 1056 0872 van natuurpunt Waasland Noord ten laatste op 1 augustus. Je ontvangt een e-mail ter bevestiging.

Om 14 uur starten de namiddagactiviteiten. Het thema van deze dag is 'Wilde Bestuivers' Rond 14u30 kan je wandelen met gids. Voor de allerkleinsten is er een hoekje met tekengerief. Je kan ook rustig wandelen in de boomgaard, de stand van 'Creatief voor Natuur' bezoeken of rustig genieten op het gelegenheidsterras.

De poorten van ons Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk sluiten om 17 uur.

Info: bert@panneweel.be of 03 7770402

Zaterdag 11 augustus

Natuurpunt Waasland Noord

Als we de graslandjes in het Steengelaag bloemrijk willen houden moet er jaarlijks gemaaid worden.

Voor ons graslandje aan de IJzerhandstraat zal dit de 26ste maal zijn. Het resultaat laat zich dan ook zien. In het voorjaar kleurt het roze van de echte koekoeksbloem en wat later geel van de grote ratelaar. Maar ook heel wat andere planten kan je hier aantreffen, niet alleen interessant voor de plantenliefhebber, maar het oogt vooral mooi voor de vele wandelaars.

Bij het opruimen van het maaisel zijn alle handen welkom. We spreken af om 13u30 uur aan de ingang langsheen de IJzerhandstraat in Stekene.

Info bij Marc Bogaerts, 03 779 89 31 of marc@panneweel.be

Zaterdag 18 augustus en zondag 19 augustus

Natuurhuis Panneweel Ambachtelijk weekend.

Zaterdag van 12 tot 18 uur; zondag van 10 tot 18 uur Gezelligheid verzekerd in en om Natuurhuis Panneweel tijdens het Ambachtelijk Weekend 2018 met als thema 'Vrede'

Na een bezoek aan de verschillende ambachtsslui [16 deelnemers] kan je genieten van een lekkere pannenkoek, fricandon met krikjes of biologische geitenkaas,

natuurlijk met de bijpassende drank.

Ons gelegenheidskoor, dat ondertussen al welbekend is geworden, brengt de sfeer erin met leuke oude volksliedjes.

Natuurhuis Panneweel - Krekeldijk 2 - 9170 Meerdonk
Info Viviane Campers 03/707 02 65 of viviane@panneweel.be

Zaterdag 25 augustus

Vzw Durme Nacht van de Vleermuis

Wist dat dat 16 van de 18 Vlaamse vleermuizen voorkomen in het Waasland? Tijdens deze wandeling passeran we verschillende biotopen, en maken we dus grote kans om verschillende vleermuizen te spotten. Met bat-detector en een geoefende vleermuizenkenner gaan we op stap. Zoek je mee?

We spreken af om 20.00 uur aan het Infopunt Durmevallei, dat je hier vindt (via Driegoten):

Hortus ter Saksen Zomersnoei in de hoogstamboomgaard van 10 - 13 uur

De meeste mensen denken dat het beste seizoen om fruitbomen te snoeien de winter is. Maar dat hangt ervan af wat je met die snoei wil bereiken. Sommige ingrepen doe je namelijk beter in de zomer. Zo reageren bomen veel minder sterk op zomersnoei, waardoor er bij zware of achterstallige snoei minder waterscheuten gevormd worden. Doordat ze in blad staan, kunnen de bomen snoeiwonden ook onmiddellijk afgrendelen. Ook steenfruit snoei je het best na de oogst omwille van het risico op schimmelinfecties in de winter.

Tijdens deze cursus brengen we je alle kneepjes van de zomersnoei van fruitbomen bij. Je steekt ook zelf de handen uit de mouwen om meteen de theorie in de praktijk om te zetten.

Organisatie: VELT-Waasland i.s.m. Nationale Boomgaardenstichting en Hortus ter Saksen vzw

Lesgever: Jan Van Bogaert

Plaats: hoevegebouw Hof ter Saksen (inrit naast Zandstraat 167) Beveren

Inschrijven noodzakelijk via marc.temmermans@telenet.be.

(of zie zaterdag 15 september 2018, 13.30 - 17 uur) 03 776 86 89 of 0473 57 55 32

Deelname: 5 euro voor leden van VELT, NBS en werkende leden Hortus ter Saksen vzw, 7 euro voor niet-leden, incl. info en drankje

Zondag 26 augustus

Ons Streven Gezinsuitstap voor jong en oud (opgelet gewijzigde datum)

We beginnen met een rustige wandeling aangepast aan kinderen, rond het prachtige fort van Steendorp met uitleg door een gids. Rond de middag eten we onze zelf meegebrachte picknick in het mooie Natuurhuis in Steendorp. Drank kan daar zo gewenst bekomen worden. De

kinderen kunnen buiten genieten van het blote voetpad, de speelburcht en nog vele andere speeltuigen. Als kers op de taart gaan we in een unieke minigolf in Steendorp een balletje slaan. Bovendien krijgt iedereen daar 2 drankjes, een pannenkoek en een ijsje aangeboden, dit is inbegrepen in de prijs. Ik hoor je denken: dit zal een stevige duit kosten. Nee hoor, de hele dag kost slechts 8 euro per persoon voor leden van 'Ons Streven'. Niet leden betalen 10 euro. Voor de liefhebbers voorzien we een mooie fietstocht over de dijk. We vertrekken om 9 uur aan het standbeeld van den Toeter bij Tielrode Veer, einde Sint-Jozefstraat. Voor de anderen spreken we om 9.45 uur af aan het Natuurhuis, Kapelstraat 170a, 9140 Steendorp. Inschrijven kan alvast via ons-streven@gmail.com of via sms naar 0475960969. Tot dan!

Vrijdag 31 augustus

Natuurpunt Waasland – Scousele Muizenavond
Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp Van 20.30 u tot 23 u
Welke soort muizen leeft er op de Roomkouter? Wat weten we eigenlijk over muizen?
Muizenspecialisten komen ons tekst en uitleg geven. Eerst wat theoretische uitleg en als het donker genoeg is gaan we op stap om onze muizenvallen te inspecteren. Dan is het aan jou om met de hulp van de muizenspecialisten de muizen te ontdekken. Op avontuur in de Roomkouter!
Info nine.vanhoyweghen@gmail.com 0473 72 66 15

Zaterdag 8 september

Natuurhuis Panneweelfeest en Natuurpunt Feest in het Natuurhuis Panneweel.
Naar jaarlijkse gewoonte vieren we begin september weer feest in het Natuurhuis Panneweel met een lekker buffet met dessert. Tussendoor kijken we naar foto's en filmpjes van onze vele activiteiten en geeft ons Panneweelkoor het beste van haar repertorium onder leiding van Gaston. Om 18 u starten we met het aperitief. Schrijf snel in - de plaatsen zijn beperkt - en stort 25€ op BE 38 0000 1056 0872 van Waasland Noord vòòr 4 september.
Info bij jan@panneewel.be of 0494 66 84 45

Zondag 9 september

Vzw Durme Watervogels in het Molsbroek (fout vermeld in de folder - onze excuses voor de verwarring)
We gaan op excursie in het Molsbroek met als thema 'Watervogels'. Meer dan genoeg te zien in dit natte reservaat waar water centraal staat.
Afspraak: 14.30 uur in bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1, 9160 Lokeren
Meer info: info@vzwdurme.be

Hortus ter Saksen luswandeling rond de vallei van de Samson (24 km, deels GR 575)
Ten zuiden van de Maas snijdt de Samson zich een grillige weg doorheen het Condruzische plateau.
Een mozaïek van bossen en kasteeldomeinen voert ons langs Mozet en Goyet, twee van de 'plus beaux villages de Wallonie'!
Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van Faulx-les-Tombes (via E411 afrit 16 Wierde)
Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Woensdag 12 september

Natuurpunt Waasland – Scousele
Plantenstudiegroep Van 19.30 tot 22 u
Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp
Voor alle plantenliefhebbers die willen gebruik maken van een Flora, leren determineren en graag mee op plantenuitstap gaan. En dit alles in een zeer gemoedelijke sfeer, waar je je onmiddellijk thuis mag voelen!
Info: freddy.moorthamer@skynet.be 0475 92 34 84

Zaterdag 15 september

Hortus ter Saksen **Hortus ter Saksen**
Zomersnoei in de hoogstamboomgaard
Van 13.30 – 17 uur
meer info: zie za 25 augustus

Zondag 16 september

Natuurpunt Waasland – Scousele
Kleineige feesten op de Roomkouter in Steendorp
Ingang Kapelstraat 170a 9140 Steendorp
In combinatie met Temse loopt ... www.briquilleclassic.be. Een loopcours in de mooie natuur van Steendorp.
Vanaf 13 u opening van allerlei info- en doe-kraampjes van o.a. Natuurpunt Waasland Scousele, de Natuurouders, de Compostmeesters, Oxfam Wereldwinkel, Opvang zwerfkatten ... De Scouts Sint-Jan bouwen opnieuw een hindernissenparcours en tal van verenigingen van Steendorp zorgen voor de nodige drank en spijs. Een aangepast muziekoptreden wordt ook niet vergeten. Mogelijk is er ook een blotevoetenwandeling. Dit is een leuk samenzijn in de natuur.
Dit jaar opnieuw: touwtrekken! Vorm een ploeg en kom je krachten meten!
Inschrijven bij joris.baeck@temse.be 03 710 12 31
Hou onze facebookpagina in de gaten: "kleineige feesten".

Natuurpunt Waasland Zuid
Jaarlijkse gezinswandeling met aandacht voor kinderen.
We sluiten af met een pannenkoek en een drankje. Meer info op de website van NP Waasland Zuid

Zondag 22 september

Natuurpunt Waasland – Scousele Beverwandeling
Vertrek Dijkstraat aan het rond punt in Rupelmonde
Start 19 u. Neem een verrekijker en een zaklamp mee
en bij regenachtig weer draag je best laarzen.
Einde rond 21 u.

De bever is terug in onze gebieden. Bij valavond is dit dier actief. Hopelijk kunnen we het spotten. We verplaatsen ons daarvoor naar zijn biotoop in de Rupelmondse kreek. Zijn sporen kunnen we in ieder geval bewonderen. Info nine.vanhoyweghen@gmail.com 0473 72 66 15

Zondag 23 september

Natuurpunt Waasland Zuid Bustocht naar De Biesbosch.
Meer info : www.natuurpunt-zuid-waasland.be

STELTLOPERS**VERDIEPINGSCURSUS VOGELS****Natuurpunt Waasland Zuid**

Lesgever : Koen Leysen

Theorie : zaal Kouter te Belsele

Praktijk : dagtocht naar Zeeland

Zelfs voor wie vaak naar vogels kijkt en er meent toch iets van te kennen, zijn steltlopers een uitdaging. Zeker in de winter, wanneer al die winterkieren op elkaar gaan lijken. Koen Leysen is als eminent vogelkenner en begaafd lesgever, goed geplaatst om ons over deze meestal zenuwachtig bewegende dieren heel wat te leren.

Theorie : telkens op donderdagavond
23 en 30 augustus + 6 september om 19.30u

In zaal CC De Kouter (cultuurlokaal) Koutermolenstraat
8b 9111 Belsele

Praktijk : zaterdag 8 september van 7.00u – 20.00u
Verdere afspraken hierover worden op de cursus zelf gemaakt.

Inschrijven : marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com
Marc Smet 03 778 16 18 of via www.abllo.be/klik

Daarna stort je 50 euro (ledenprijs) of 60 euro (niet-leden) op het rekeningnummer van Natuurpunt Zuid-Waasland BE03 7350 4628 8384, met vermelding 'steltlopers'. Je inschrijving is pas geldig nadat het inschrijvingsgeld gestort is.

Info johan.vercauteren.npzw@gmail.com 0474 71 51 20

DE ORANGERIE HORTUS TER SAKSEN OPEN OP WOENSDAG

Dankzij de samenwerking met de OCMW-voorzieningen **De Bron en De Stroom** kan Hortus ter Saksen vzw haar uitbating in het tuincafetaria van Hof ter Saksen extra openen en dit op een sociaal rechtvaardige manier. Met de nodige ondersteuning krijgen de bewoners van deze voorzieningen een bijzonder zinvolle dagbesteding.

Vanaf 4 april pakt Hortus ter Saksen uit met een nieuw samenwerkingsproject. Nu De Bron en De Stroom, resp. dagcentra voor mensen met een aangeboren hersenletsel en een niet aangeboren hersenletsel, mee op de kar sprongen, zijn we ook op woensdagmiddag **open van 14 tot 18 uur**. U kan dan genieten van een heerlijke warme drank, een verfrissing, lekker gebak of een kom soep. De medewerkers van De Bron en De Stroom zorgen niet alleen voor de inleding en de gezelligheid, ze serveren u ook de drank, doen de afwas en verwerken de rekening. Een extra glimlach en warm onthaal krijgt u er gratis bij.

Komt u ook kennis maken met deze nieuwe samenwerking? Heel erg welkom namens de partners!

De Orangerie, Haasdonkbaan 101, 9120 Beveren / T 0473 27 60 85 / info@hortus-ter-saksen.be

NATUURHUIS IN STEENDORP

Het Natuurhuis is op zondag open van 14 tot 18 u
Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje, een gezellige babbel en info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras.
Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens binnen! De vrijwilligers van NP Scousele verwachten je.
GPS 51.129488 – 4.260328
Kapelstraat 170a 9140 Steendorp. Parkeren langs de straatkant. Of kom te voet of met de fiets!

POLDERS VAN GROOT-KRUIBEKE

Gratis polderwandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeekanaal en begeleid door de Barbiërgidsen.
Meer info op : www.barbiërgidsen.be/index.php/maandelijkse-werf-wandelingen
Zondag 10 juni 14 u Polderlekkers
Zondag 01 juli 14 u Kruibeekse kreek
Zondag 05 aug. 14 u Polder en geboorte per velo

ZOMERZOEKTOCHT 2018

Ons Streven *Home made!*

Producten uit alle uithoeken van de wereld belanden via internetwinkels of rijkelijk gevulde supermarkten bij de consument. Voeding, kledij, meubels of bouwmaterialen hebben soms een ganse wereldreis gemaakt, vóór aler ze van bij de producent tot bij de gebruiker geraken.

Je zou haast vergeten dat onze eigen streek zoveel te bieden heeft. Daarom dagen we jou uit om in onze eigen gemeente op zoek te gaan naar kwaliteitsproducten van eigen bodem, zelf geteeld of gekweekt, hier bereid of met heel veel zorg gemaakt. We mogen best chauvinistisch zijn en trots op al het goede van eigen streek.

Met de zomerzoektocht 2018 duik je in de springlevende lokale economie en ontdek je producten die kakers, uniek, lekker, verrassend of gewoonweg goed zijn. Misschien ontmoet je een buur, die je zoveel goeds te bieden heeft. De weg tussen producent en consument kan niet korter zijn.

Enkel de titel van de zomerzoektocht 2018 is vreemd: 'Home made'. Voor de rest van deze ontdekkingstocht hoef je helemaal niet vreemd te gaan. Veel plezier en succes! **Maak er een gezinstocht van!**

De zoektochtboekjes zijn tot 30 september gratis te verkrijgen:

- In café 't Veer, Sint-Jozefstraat 35 te Tielrode,
- bij milieuwerkgroep Ons Streven vzw, p/a Gert Hooftman, Bettehemstraat 40 te Tielrode (tel 03 711 16 83), gert.hooftman@hotmail.be
- via de website van de Milieuwerkgroep www.onstreven.be
- in het Toeristisch Infokantoor, Markt 1, Temse.

Ingevulde antwoordbladen mogen tot en met 7 oktober 2018 ingeleverd worden op dezelfde adressen. Per persoon mag slechts één formulier worden ingestuurd. Per gezin kan slechts één persoon winnaar worden.

De prijsuitreiking is voorzien op vrijdagavond 2 november 2018 om 20 uur in het Gildenhuis, Kaaistraat 10 te Tielrode (einde Pastorijstraat). Enkel wie persoonlijk aanwezig is, heeft recht op een prijs. Onder de aanwezige niet-winnaars worden er ook een aantal passende prijzen verlost.

INSECTENDAG

zondag 3 juni

Een organisatie van project dagvlinders Durme en Schelde, Nachtvlinderwerkgroep Waasland, vzw Durme en Natuurpunt Hamme

Een hele dag in het teken van insecten. Van dagvlinders en kevers tot wespvlinders en nachtvinders. We zoeken ze allemaal! Met een gezellige picknick midden in de natuur wordt dit een niet te missen activiteit.

Programma:

14 uur: Wandeling door Moerzeke (Hamme) met oog voor kriebelende, vliegende of zoemende zes-poters. Afspraak op het perceel in het vijfverrecreatiegebied Buntjensstraatje (Moerzeke) - zie verder voor een wegbeschrijving.

17 uur: We verzamelen terug op de startlocatie en installeren ons voor een gezellige picknick in het gezelschap van de insecten op het graslandje. Vergeet je picknick(deken) niet. (drankjes kan je indien gewenst bij ons kopen - ten voordele van de natuur). We zetten verschillende 'vallen' uit voor a.o. wespvlinders en bekijken ze van dichtbij.

21 uur: Vertrek van de nachtvlinderwandeling. Vanaf de afspraakplaats (zie wegbeschrijving) rijden we samen naar onze nachtvlinderplek.

Deelname is gratis, aansluiten kan om 14, 17 of 21 uur. Enkel picknicken of meewandelen in de namiddag kan ook.

Afspraak: om 14 uur, 17 uur of 21 uur aan vijfverrecreatiegebied Buntjensstraatje (Moerzeke)
Info: frans.van.havermaet@telenet.be 0499/73 35 14

Wegbeschrijving: Vind je de Buntjensstraatje niet terug in je GPS geef dan Boordijkstraat 88 in. Dit is bistro 't Jachthuis daar sla je de baan in en je passeert de Rita kapel. Je blijft de weg rechtdoor volgen door de dijk. Je vervolgt je weg met de Albertdijk aan je rechterkant Dan neem je de eerste geasfalteerde baan links (Gijven) en dan de eerste weg rechts (Buntjensstraatje). Dan is het de eerste poort aan je rechter kant. Parkeren kan iets verder waar de baan iets breder is of in de tweede weg aan je linker kant

Meebrengen: insectengids, stevige wandelschoenen, aangepaste kledij, picknick als je de ganse dag meedoet of gewoon gezellig wilt aansluiten rond 17 uur voor de wespvlinders.

Ga naar www.abllo.be/KLIK voor meer info over artikels en aanverwante websites !!

SIGMAPLAN BRENGT VEILIGHEID EN TOP-NATUUR LANGS DE DURME

Het Sigmaplan in de Durmevallei is een onderdeel van een groter geheel, dat langs de Zeeschelde is uitgestippeld door 'De Vlaamse Waterweg'. Dit plan zal beveiligen tegen overstromingen bij extreem stormtij en dit combineren met de zorg voor biotopen met een bijzondere natuurwaarde. **Voor de natuurvereniging vzw Durme wordt het Sigmaplan het grootst mogelijke natuurontwikkelingsproject langs de Durme**, dat ook oog heeft voor recreatieve, natuureducatieve en economische elementen. De positieve inschatting door vzw

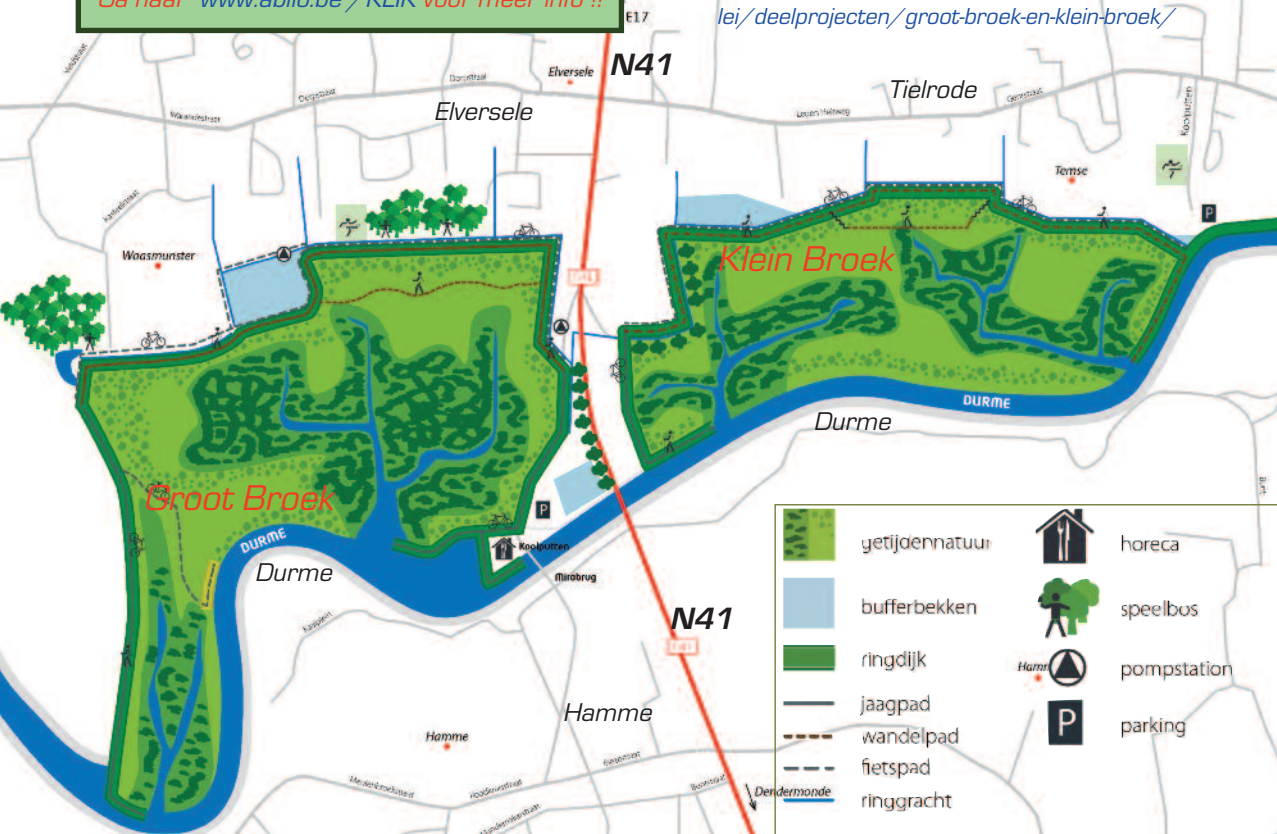
Durme sluit aan bij deze van Natuurpunt, Universiteit Antwerpen en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

Over dit plan is steeds ruime informatie verspreid door 'De Vlaamse Waterweg' (tot 2017 nog **WenZ** of **Waterwegen en Zeekanaal** genoemd). De inrichting van een Infopunt nabij Driegoten in Hamme, de schitterende reconstructie van de 'De Koolputten' bij de Mirabrug en de ingebruikname van het beerkaaihuisje door de vzw Lia, die kwetsbare jongeren opvangt, gebeurden al in het kader van dit Sigmaplan.

In de Bunt in Hamme zijn de inrichtingswerken ver

Ga naar www.abllo.be / **KLIK voor meer info !!**

<http://sigmaplan.be/nl/projecten/durmevallei/deelprojecten/groot-broek-en-klein-broek/>

gevorderd. In de toekomst zal er dagelijks een beperkt tij doordringen en bij stormtij kan het gebied volledig onder water lopen en zo elders overstroming helpen voorkomen.

OVERGANGSBEHEER GROOT EN KLEIN BROEK

Op de noordelijke oever van de Durme te Elversele en Waasmunster-Sombeke wordt nu druk gewerkt in het Groot en het Klein Broek aan de voorbereiding van de toekomstige dijkverplaatsing. Zo kan later de huidige Durmedijk gedeeltelijk worden weggegraven en zullen deze gebieden dagelijks water opvangen en bij stormtij elders overstromingen voorkomen. Hierbij verdwijnen nu heel wat banale populieren en streekvreemde aanplantingen, om in de toekomst plaats te maken voor de verplaatste dijk en een zoetwaterschor waarop rietvelden en wilgenvloedbos spontaan zullen ontwikkelen. **Dergelijke zoetwaterschoren zijn bijzonder zeldzaam in Europa** en kregen de hoogste ecologische waardering. De wandelaars en trage fietsers zullen vanaf de verplaatste dijken steeds een mooi uitzicht hebben op het voortdurend af- of opvloeiende water, de slikken en de schorren. Dit uitzicht zal meestal beter zijn dan vanaf de huidige Durmedijk. Bij hoogwater wordt dat een grote waterplas en enkele uren later bij laagwater een slik met veel watervogels. Voor de snelle fietsers komt er op de meeste plaatsen een afzonderlijk fietspad naast de dijk. Dit zal de beruchte incidenten tussen wandelaars en snelle fietsers helpen voorkomen. Buiten het overstromingsgebied ging in dit plan ook aandacht naar de bestaande toestanden. Zo zal de poel die geregeld gebruikt werd bij natuuronderzoek in Waasmunster-Sombeke, worden vervangen door een gelijkaardige waterpartij driehonderd meter dichter bij de bewoning.

Natuurvereniging vzw Durme werkt nu mee aan het overgangsbeheer van het Klein en Groot Broek in Elversele en Waasmunster-Sombeke. Dit gebeurt op basis van een beheerplan ontworpen door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

In uitvoering van dit overgangsbeheer heeft 'De Vlaamse Waterweg', na overleg met vzw Durme, de sluis bij het **Meulendijkbroek** (zie foto) geopend zodat het afzonderlijke deel van het Groot Broek, nabij het beerkaaihuisje, nu al gedeeltelijk onder water staat. Vzw Durme zorgt voor geregeld toezicht op die waterpeilen. Op die basis zal daar vermoedelijk nog licht bijgestuurd worden.

Geslaagde startdag van het overgangsbeheer in het Groot en Klein Broek met 130 aanwezigen. (Foto Sarah Geers)

Ondertussen hebben de watervogels zoals bergeenden, wintertalingen, kraakeenden en wilde eenden al mooi gebruik gemaakt van deze ondiepe waterpartij. Zo zaten er op 5 maart al 40 koppels kraakeenden! Als het daar verder rustig kan blijven, is daar tijdens het voorjaar een echt watervogelparadijs te verwachten. Al een voorsmaakje van wat op grote schaal zal volgen eens dat de ontpollering hier overal is uitgevoerd.

Over het eindresultaat van die werken is er geen twijfel, want alle gelijkaardige uitgevoerde realisaties van het Sigmaplan in Kruibeke, Berlare en Wichelen bewezen hun nut tijdens het laatste stormtij, verhoogden de natuurwaarden en lokten daar veel meer bezoekers dan voorheen. Opvallend is wel dat er op verschillende plaatsen acties ontstonden tegen de Sigmawerken. De ervaring in Kruibeke en Wichelen leert ondertussen dat deze actievoerders nadien de eersten zijn om naar de positieve resultaten te komen kijken en vaak de felste supporters van de uitgevoerde projecten worden. Wordt het ook zo met een kleine kern in Sombeke?

André Verstraeten

Meulendijkbroek

PADDENSTOELN IN ROOMACKER (11)

Let eens op de kleintjes!

Alle foto's in deze en volgende afleveringen zijn gemaakt in domein Roomacker Tielrode.

Auteur en foto's Vera Declercq

Grote robuuste paddenstoelen vallen al meteen op door hun formaat. Felgekleurde paddenstoelen springen ook snel in het oog. Er zijn echter talloze kleine soorten, die ook onze aandacht verdienen. Maar om hen op te merken, moeten we wat extra moeite doen.

Donsvoetje (Tubaria)

Kleine bruine paddenstoeltjes zijn bijzonder moeilijk op naam te brengen. Een uitzondering daarop vormt het Donsvoetje. De naam zegt het zelf, er zit heel wat dons rond de voet. Maar een ander opvallend kenmerk, zijn witte velumresten (resten van het vlies dat de lamellen beschermd) op de rand van de hoed. Die vormen een vlokke rand zodat

Gewoon donsvoetje

het lijkt alsof het hoedje onder een naaimachine gelegd heeft. Bij oudere exemplaren kunnen die vlokjes verdwenen zijn door de regen.

Donsvoetjes hebben bruin sporenpoeder. Ze groeien op strooisel of hout. De hoeden zijn 1 - 3 cm breed en hebben een vlakke tot gewelfde vorm. De plaatjes zijn geelachtig tot bruinoranje en staan matig dicht opeen.

In de zomer en herfst groeit het zeer algemene Gewoon donsvoetje. Van september tot februari kun je het Winterdonsvoetje aantreffen.

Gewoon donsvoetje

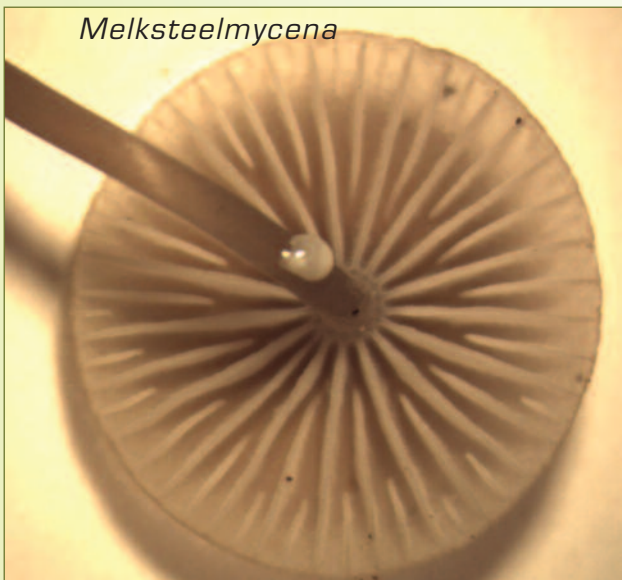
Melksteelmycena

Enkele Mycena's

Mycena's zijn tere paddenstoeltjes, met een klokvormig hoedje op een uiterst rank en breekbaar steeltje. Ze hebben wit sporenpoeder. In ons land komen meer dan 100 verschillende soorten mycena's voor. De meeste lijken zozeer op elkaar dat ze enkel via microscopisch onderzoek op naam te brengen zijn. Toch zijn er enkele met uitgesproken kenmerken, zodat ze zelfs in het veld te herkennen zijn.

Melksteelmycena (Mycena galopus)

Deze is te vinden tijdens de herfst, tussen gras en mossen, ook op takjes en bladeren. Op een 10 cm lang steeltje, heel dun en breekbaar, staat een kegelvormig hoedje dat aan de rand gegroefd is. De kleur kan variëren van vrijwel wit tot zwart met al-

Melksteelmycena

Grote bloedsteelmycena

lerlei grijze en bruine tussentinten. Bij het doorbreken of beschadigen van de steel verschijnt een witte 'melkdruppel'. Deze geeft de doorslag bij het bepalen van de naam.

Dit druppeltje is latex, een melksap dat vergelijkbaar is met sap van de melkzwammen, maar ook van de paardenbloem of zelfs van de rubberboom. Geen witte melkdruppel? Dan is het een andere soort.

Grote bloedsteelmycena (Mycena haematopus)

Dit prachtige paddenstoeltje groeit tijdens de herfst op dood hout van loofbomen. Meestal in een toefje of bundel.

Bij beschadiging van de steel vloeit er bloedrood vocht, vandaar de naam.

De hoedjes zijn kegel- tot klokvormig, met een buijtje, 2 - 4 cm. Ze zijn hygrofaan: in vochtige toestand zijn ze grijs tot roodbruin met een vuilroze tint en bij droogte zijn ze bleekroze. Op bovenstaande foto zie je de overgang van vochtig naar droog.

Grote bloedsteelmycena

Suikermycena
(*Mycena adscendens*)

De piepkleine vruchtlichamen van deze zwam groeien in de herfst, bij vochtig en niet te koud weer, vaak massaal op afgevalle

takken en andere houtige resten op de bodem.

De kleine witte paddenstoeltjes hebben hoedjes van 2 tot 5 mm diameter. Kijk goed of gebruik een loep. Het is alsof hoed en steel bestrooid zijn met suikerkorrels. In het Engels is dit paddenstoeltje algemeen bekend als de 'frosty bonnet' of 'berijpte muts'. De gelijkenis ligt voor de hand. De hoedjes worden ondersteund door dunne, holle stengels tot 2 cm die aan de basis een schijfje hebben.

Als je dit schijfje of de korreltjes niet ziet, gaat het om een andere soort.

Kleverige schorsmycena

(*Mycena clavularis*)

Kijk in de herfst ook eens naar met mos begroeide bomen. Tussen het mos op de stam tref je bij de juiste weersomstandigheden honderden paddenstoeltjes aan.

De Kleverige schorsmycena lijkt als twee druppels water op de Suikermycena, alleen heeft die geen korrels op zijn hoed of steel. Wel een schijfje aan de voet.

Blauwgrijze schorsmycena

(*Mycena pseudocorticola*)

Op diezelfde bemoste bomen kan je gelijktijdig misschien de Blauwgrijze schorsmycena vinden. De naam spreekt voor zich.

Verschillende kleine mycenasoorten kunnen door elkaar voorkomen. Zo trof ik in de herfst van 2016 op één boom vijf verschillende mycenasoorten aan.

Er zijn veel soorten die je vanwege hun gestalte zou kunnen verwarren met *Mycena*'s, Echter: bij donker sporenpoeder heb je misschien een soort Franjehoed. Bij bruin sporenpoeder een Breeksteeltje of een Mosklokje. Is er toch bleek sporenpoeder maar een taaie steel, dan kan het een *Collybia* zijn...

Gewone fopzwam (*Laccaria laccata*)

Vanaf juni kun je op veel plaatsen de fopzwam vinden.

Deze zwam dankt haar naam aan het feit dat ze zelfs ervaren paddenstoelenkenners 'fopt' door afwijkende kleuren en vormen. Men spoedt zich dan

Kleverige schorsmycena

Blauwgrijze schorsmycena

Gewone fopzwam

huiswaarts om snel de 'bijzondere vondst' onder de microscoop te bestuderen. Maar als men dan de stekelige ronde sporen opmerkt weet men al snel... ah, 't is een fopzwam.

De fopzwam is dunvlezig en hygrofaan: de hoed is roze tot rozebruin, bij droogte geelbruin tot zelfs grijswit.

De doorsnede kan variëren van 1 tot 7 cm. Soms is hij halfbolvormig, dan weer bol tot helemaal vlak, of ook soms trechtervormig. De steel heeft dezelfde kleur als de hoed en is vaak taai en gekromd. De plaatjes zijn vrij dik en roze en staan wijd uiteen. Samen met het wit sporenpoeier is dit is het beste herkenningspunt.

Rodekoolzwam / Amethistzwam (*Laccaria amethysta*)

Deze dubbelganger van de Gewone fopzwam heeft een licht- tot donkerpaarse kleur.

Ook hier zijn de dikke, wijd uiteenstaande plaatjes en het witte sporenpoeier een goed herkenningsmiddel.

De naam Amethistzwam of Rodekoolzwam heeft uiteraard te maken met de kleur van de paddenstoel.

In Roomacker kan je deze soort - samen met zijn dubbelganger - vinden onder de eiken aan de zuidkant van het domein.

Een leuk weetje: Kan een paddenstoel asfalt omhoogduwen ?

Ja, hij kan het! Je zou het niet zeggen, maar in verticale richting kan een paddenstoelensteel heel wat dragen. Vergelijk het met een colablikje, dat ook een mens kan dragen. Zodra er een knik in komt, is het echter gedaan met de sterkte. De straatchampignon is zo een kanjer. Die groeit, als het moet, dwars door asfalt heen en de tegels van een voetpad tilt hij gewoon op.

Volgende aflevering: In een zakje!

Zelf paddenstoelen gaan ontdekken ?

- ◇ Sleutelen met fungi (Natuurpunt)
- ◇ De grote paddenstoelengids voor onderweg (E. Gerhardt)

Rodekoolzwam

SUBLIEM PEDAGOGISCH PROJECT VAN BERKENBOOMSCHOOL IN TIELRODE

De problematiek rond de verkavelingsaanvraag op de Roomacker in Tielrode is brandend actueel. Dit was de dynamische leerkrachten Aardrijkskunde, Biologie, Economie en Nederlands van de Humaniora Berkenboomschool in Sint-Niklaas niet ontgaan. Op 11 juni 2017 nodigden ze 'Ons Streven' uit om mee te werken aan een project voor de laatstejaars. De leerkrachten stelden voor om te werken rond het behoud van historische landschappen, de bestudering van flora en fauna en de organisatie van burgerprotesten tegen geplande verkavelingen. De leerkrachten zagen tal van mogelijkheden om hun leerlingen nog beter voor te bereiden op het echte leven. Met dit project wilden ze hun leerlingen:

- leren een landschap te "lezen"
- bewust maken van wat erfgoed is
- een inleiding bieden in ruimtelijke ordening en alles wat daarmee samenhangt
- een oefening aanbieden in het determineren van flora en fauna
- interviews leren afnemen met voor- en tegenstanders van deze verkaveling
- verslagen leren maken van hun bevindingen
- leren een debat te modereren
- leren aan een debat deel te nemen
- het geleerde creatief te verwerken in een foto-reportage of filmpje

Het lijkt geen twijfel dat ze met deze doelstellingen hun leerlingen uitstekend voorbereiden op het hoger onderwijs. Met dit project bewijzen de leerkrachten dat ze hun leerlingen alle kansen geven om te groeien tot bewuste, verantwoordelijke jongvolwassenen met een eigen en gemotiveerde mening.

Op maandag 3 juli 2017 verwelkomde 'Ons Streven' de leerkrachten voor een eerste werkvergadering. Iedereen voelde meteen dat het project goed zat. De leerkrachten waren verrast door het aangename onthaal van 'Ons Streven'. Op deze vergade-

ring was ook iemand van het burgerinitiatief aanwezig om ook medewerking te verlenen.

Janne Vaes is een oud-leerlinge van de Berkenboomschool. Ze studeert Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw. Op uitnodiging van haar oud-lerares, mevrouw Lucile Hemelaer, die Janne's kijk op het project interessant vond, gaf ze op vrijdag 13 oktober 2017 in de Berkenboomschool een korte lezing over de problematiek. Het staat buiten kijf dat de inzichten van deze studente Ruimtelijke ordening ook voor de leerlingen relevant waren, ondanks het feit dat dit geen deel uitmaakt van een standaard ASO-opleiding. Janne Vaes trachtte de probleemstelling zo objectief mogelijk in te vullen met correcte informatie, juridische documenten en referenties van vooruitstrevendere projecten dan hetgeen werd voorgesteld voor de Roomacker. Janne Vaes gaf deze lezing als onafhankelijke deskundige en waakte er over om geen kant te kiezen. Vertegenwoordigers van het Burgerinitiatief en van 'Ons Streven' zaten tussen de aandachtige leerlingen.

Op zondag 12 november 2017 organiseerde 'Ons Streven' voor de leerkrachten een begeleide wandeling. Tijdens deze wandeling konden de leerkrachten kennis maken met Tielrode. Tijdens deze landschapswandeling vertelden we over het ontstaan van het landschap, de Durme, de specifieke fauna en flora in en langs deze rivier en natuurlijk ook de Wase cuesta. De wandeling werd gekruid met verhalen over het verleden van Tielrode en het prachtige erfgoed dat in het dorp nog te zien is. We stemden met de leerkrachten ook goed af zodat er tijdens de wandelingen met de leerlingen voldoende raakpunten waren met de leerstof. Op de top van de Wase cuesta steeg het enthousiasme naar een hoogtepunt toen bleek dat het Atomium vanaf de Roomacker heel duidelijk te zien is.

Op dinsdag 27 maart 2018 volgde dan het hoogtepunt van dit groots pedagogisch project waaraan de leerkrachten en leerlingen al enkele maanden aan het werken waren. Ruim tachtig leerlingen trokken naar de Roomacker in het kader van de opdrachten voor Nederlands, Biologie, Economie en Aardrijkskunde.

Tijdens de uitstap konden de leerlingen de nodige informatie verzamelen om de opdrachten van bovenvermelde vakken grondig uit te werken. De gidsen van Ons Streven: Yvette Saerens, Staf Lerno, Willem Vandereyken en Gert Hoofman namen de leerlingen mee op een leerrijke wandeling door Tielrode. Voor heel wat leerlingen werd het een ware ontdek-

kingsreis. Voor de overgrote meerderheid van de leerlingen was Tielrode een ongekend gebied. De meeste van de leerlingen konden zich niet voorstellen dat er in het Waasland plaatsen zijn met prachtige rivieren, een historische dorpskern, een uitgesproken reliëf en een schitterend panoramisch uitzicht zoals op de Roomacker.

De school voorzag ook tijd voor een debat. Er werd eerst in grote groep een spreektijd van ongeveer 10 minuten voor de afgevaardigden van het Burgerinitiatief, voor de gemeente Temse en voor Matexi voorzien. Na deze speeches verdeelden de leerlingen zich over drie tafels. Aan de eerste tafel zaten vertegenwoordigers van het Burgerinitiatief. Aan de tweede tafel zaten mensen van Matexi. Aan de derde tafel werd de gemeente Temse verte-

genwoordigd door schepen van ruimtelijke ordening, Eddie Van der Vieren en stedenbouwkundig ambtenaar Inge Temmerman. Aan elke tafel konden de sprekers met de leerlingen in debat gaan, hun vragen beantwoorden en de standpunten verder toelichten. Vervolgens wisselden deze sprekers van tafel zodat ze de kans kregen om hun visie ook voor te leggen aan de twee andere groepen leerlingen.

Deze dag was -net als het gehele project- uitstekend georganiseerd. De leerkrachten Lucile Hemelaer, Veerle De Keyser, Klaartje De Meulenaer, Christel Gogaert en Stijn Bruyneel en de directie Lieve De Pesseroey en Elke De Ridder van de Berkenboomschool verdienen dan ook alle lof.

GEBORTEBOMEN 2018

Sinds het aanplanten van het Millenniumbos in 2000, heeft elk kind van Tielrode de unieke kans aangeboden gekregen om een geboorteboom aan te planten in Tielrode. Ook dit jaar werden op zaterdag 24 maart onder een stralend zonnetje 14 haagbeuken aangeplant op het einde van de Siegfried Buytaertdreef, tussen VK Tielrode en de Durmedijk. Deze aanplanting is een samenwerking van 'Ons Streven' met het gemeentebestuur van Temse en de enthousiaste Gezinsbond van Tielrode. Na het fysieke werk konden de ouders en de kinderen en de talrijke andere familieleden en vrienden genieten van een welverdiend hapje en drankje. **De gemeente Temse heeft bovendien laten weten dat de volgende jaren daar voldoende plaats is om deze mooie traditie verder te zetten.**

STEDEN ÉN PLATTELAND MOETEN VERGROENEN

Burgerinitiatief Roomacker: Filmavond op vrijdag 2 maart

Ondanks de uitzonderlijk slechte weersomstandigheden, daagden toch een 50-tal dappere personen op voor wat beloofde een boeiende avond te worden. Niet enkel bewoners van Tielrode zelf maar ook onze buurgemeenten waren aanwezig. Meerdere personen belden af, waaronder onze spreker Erik Rombaut uit Sint-Gillis-Waas, die de helft van het programma voor zijn rekening zou nemen. Na een openingswoord van Willy, onze woordvoerder, toonden we de veelbelovende documentaire die de Vlaamse Bouwmeester samen met Nic Bat-hazar, maakte.

De belofte werd terdege ingevuld. Een zeer inspirerende prent over de hoopvolle mogelijkheden die er zijn in onze ruimtelijke vormgeving. Hoopvol en toch dwingend want het moet volledig anders dan we het de voorbije halve eeuw, mede door de fiscale voordelen die het gaf, gedaan hebben. De tijd van beslag leggen op de nog beschikbare ruimte in functie van wonen en wegen is voorbij. De vraag is niet meer "of" we het anders gaan doen maar "hoe". Steden én platteland moeten vergroenen.

Meer wooneenheden maar dichterbij elkaar en op elkaar en een forse toename van "collectieve" open ruimten. Ook in de dorpskernen zal wonen letterlijk de "hoogte" moeten ingaan.

Wonen op het platteland in een losstaande woning is een onhoudbare illusie. De stad van de toekomst

wordt een aangename trekpleister.

Er werden geslaagde voorbeelden van stadsprojecten in Brugge, Antwerpen en Gent getoond en besproken. Pareltjes van projecten die verpauperde buurten nieuw leven in bliezen. In het project van Brugge is de helft van de ruimte gemeenschappelijk.

Het begrip "bezit" wordt onderuit gehaald. Het hoeft niet "van ons" te zijn om er volop van te kunnen genieten.

Ook de auto moet eraan geloven ten voordele de van fiets en het openbaar vervoer. Autodelen kan - mits goed georganiseerd - verlossing bieden. De logica moet zijn: "minder auto's", niet "meer wegen".

De film belichte niet specifiek ons zorgenkindje "de Roomacker" maar het is duidelijk dat wat nu nog groen is zoveel mogelijk gespaard moet blijven. Men voerde een sterk pleidooi voor het "letterlijk waarderen" van natuur en de inrichting ervan.

De film laat ons wel achter met de vraag of we ons moeten voorbereiden op de bouw van opgestapelde wooneenheden op het Roomackergebied, in plaats van het klassieke plan dat vorig jaar op tafel lag.

Wij blijven gaan voor een maximale groene ruimte. Zeer binnenkort zitten de betrokken partijen voor de derde maal aan tafel met een bemiddelaar die aangesteld werd door het gemeentebestuur.

Wordt dus vervolgd.

HAKHOUTBEHEER LANGS WEGEN: 7 VUISTREGELS VOOR VEILIGHEID, NATUUR EN OMGEVING

De laatste weken is er veel beroering ontstaan over grootschalig hakhoutbeheer langs de wegen. Over grote oppervlaktes worden bomen en struiken gekapt. Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) verdedigt zich met de stelling dat dit beheer goed is voor de verkeersveiligheid én de biodiversiteit. En dat AWV hierbij wordt gesteund door Natuurpunt. Dat laatste is wel heel erg kort door de bocht.

Hakhoutbeheer kan goed zijn voor de biodiversiteit, mits goed toegepast. Het belang ligt in het woordje 'mits'. Goed uitgevoerd zorgt hakhoutbeheer voor meer biodiversiteit. De beplanting wordt laag bij de grond afgezaagd en krijgen de kans om opnieuw uit te lopen. Na een enkele jaren (afhankelijk van het type vegetatie) worden de uitlopers teruggesnoeid, waarna de cyclus opnieuw begint. Dat zorgt voor veel variatie in de lichtinval van de vegetatie. Zowel schaduwminnende als lichtminnende planten en dieren vinden in hakhoutbossen een geschikt leefgebied.

Maar hakhoutbeheer kan ook volledig mislopen. Door veel te lang te wachten tussen de verschillende kapbeurten, bijvoorbeeld. Dan groeien de groenschermen uit tot heuse bomenrijen. Of door veel te grote oppervlaktes in een keer te rooien. Dan zijn uitgestrekte kapvlaktes het resultaat. Van de mogelijke voordelen van hakhoutbeheer voor biodiversiteit schiet dan niet veel meer over.

Is het hakhoutbeheer van het Agentschap Wegen en Verkeer goed voor de biodiversiteit? Dat valt moeilijk te beoordelen. Wat is de oppervlakte van de gemiddelde kapping? Hoeveel jaar zit er tussen de verschillende snoeibeurten? Daar zijn geen publieke cijfers over. Er is geen gecoördineerd plan. En dus zijn er geen zinnige uitspraken te doen over de positieve effecten van het hakhoutbeheer.

Nochtans valt er veel winst te boeken met een planmatige aanpak van het hakhoutbeheer langs de

wegen. Bovendien zou het helpen om draagvlak voor deze beheervorm te vergroten. Natuurpunt wil dan ook graag in dialoog treden met de Vlaamse wegbeheerder over goed hakhoutbeheer.

Daarbij horen een aantal vuistregels:

1. Voer de kapwerken **niet** uit tijdens het broedseizoen. De verstoring voor nestelende vogels is dan veel te groot. Het kappen kan plaatsvinden vanaf de bladval tot de start van de sapstroom, dus ongeveer van half november tot 15 maart.
2. Hakhoutbeheer is **niet overal** de juiste keuze. Op veel plaatsen kunnen bomen beter blijven staan - als ze geen onmiddellijk gevaar vormen voor de verkeersveiligheid. Op andere plaatsen zijn er prachtige resultaten met het graslandbeheer - dat kan vastgelegd worden in een bermbeheerplan.
3. Organiseer het hakhoutbeheer **gefaseerd** en hou de **geogste oppervlaktes klein**. Zo vermijd je uitgestrekte kale vlaktes. Een gedetailleerde meerjarenplanning is daarvoor cruciaal. En perfect haalbaar. De ligging van de houtkanten langs de wegen is gekend.
4. Maak voor alle wegbermen een bermbeheerplan op. Dat is niets nieuw, het staat in de beleidsnota van Vlaams minister voor Mobiliteit Ben Weyts. Maar tot vandaag is die intentie niet overal uitgevoerd. Hou bij die bermbeheerplannen rekening met kwetsbare zones en zorg ervoor dat de natuurfunctie evenwaardig aan bod komt. Dat kan door er rekening mee te houden dat die wegbermen dienen als corridors en leefgebied van specifieke planten en dieren.
5. Zorg ervoor dat de **houtopbrengst duurzaam en klimaatneutraal** wordt gebruikt. Bijvoorkeur door het hout aan te wenden als grondstof - de tweede keuze is een toepassing als biobrandstof voor groene warmte of stroom in Vlaanderen.
6. Informeer de weggebruikers en omwonenden nog beter over de geplande werken
7. Hou rekening met de **bufferfunctie** (visueel, geluid, stof) die veel hakhoutkanten hebben voor omwonenden.

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift,

38ste jaargang - nr 3; mei 2018 - nr **207**

Coördinatie ABLLOvzw

**Werk mee aan een
groener Waasland !**

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
op **BE39 7310 4317 9119**

**'T GROENE
WAASLAND**

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift 't groene waasland (=GW) kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven naar de **ABLLO-leden rekening BE39 7310 4317 9119** (=nieuw nummer !!) met vermelding "abonn **GW 2018** (graag naam / namen vermelden)". Zie www.abllo.be/abonnement

* of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op 31 of op www.abllo.be/verenigingen.

Abonnees zijn automatisch ook lid van de regionale vzw **ABLLO**.

Druk in de Weer, Eekhoutdriessstr. 67

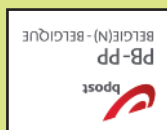
9041 Genl(Oostaker), Tel: 09 224 29 14

info@drukindeweer.be

REDACTIE: Marc Temmermans, Jenny De Laet, Astrid Martens,
Thomas Van Lancker, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant,
Alle teksten voor het volgende nummer moeten binnen zijn **vóór 25 augustus 2018**
bij Gilbert Cant tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

Inhoud:

- 2 ...inspraakronde RUP AZ Nikolaas komt eraan! ... ABLLOvzw
- 2 ...Nee aan verhuizing van AZ Nikolaas weg uit het stadscentrum van Sint-Niklaas ... ABLLOvzw
- 5 ...Vzw Durme bestaat bijna 50 jaar ... vzw Durme
- 5 ...Wie spot de boommarter? ... vzw Durme
- 5 ...nieuwe wandelkaart durmevallei ... vzw Durme
- 6 ...André Verstraeten is Verdienstelijke Lokeraar 2017 ... vzw Durme
- 7 ...Opmars van de bever ... vzw Durme
- 8 ...Oude steenbakkerij Steendorp ... Natuurpunt Waasland - Scousele
- 9 ...Erfgoedwandeling zondag 22 april ... Ons Streven
- 10 ...Eerste resultaten mussenteldag 2018 en groene stapstenen voor Huismussen ... ABLLOvzw
- 12 ...Zwerfvuilactie 11 maart ... Ons Streven
- 13 ...Miniraad van Temse schrijft memorandum voor gemeenteraadsverkiezing ... Ons Streven
- 14 ...Kort maar krachtig ! De paddenoverzetactie in de Kerkstraat ... Ons Streven
- 15 ...Kalender (-info) ... GW
- 22 ...Sigmaplan brengt veiligheid en top-natuur langs de Durme ... vzw Durme
- 24 ...Paddenstoelen in Roomacker (11) ... Ons Streven
- 28 ...Subliem pedagogisch project van Berkenboomschool in Tielrode ... Ons Streven
- 29 ...Geboortebomen ... Ons Streven
- 30 ...Steden én platteland moeten vergroenen ... Burgerinitiatief Roomacker
- 31 ...Hakhoutbeheer langs wegen: 7 vuistregels voor veiligheid, natuur en omgeving ... Natuurpunt

P 708696
9100 Sint-Niklaas 1
Artifitekkantoor :

Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51

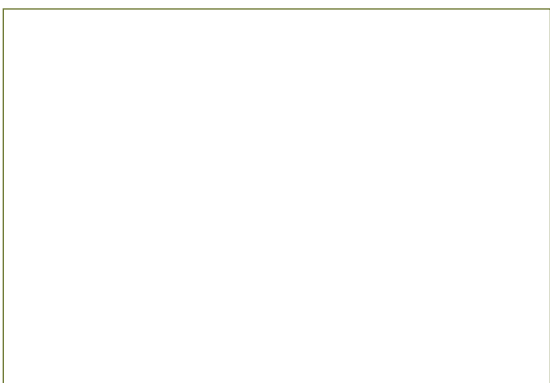
Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13

Vormgeving en coördinatie : Gilbert Cant, 03 775 1931, Mania Van de Vyver

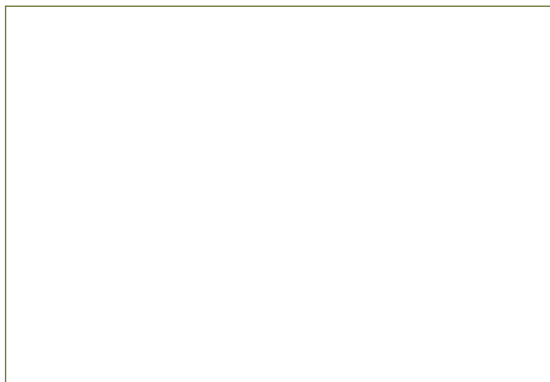
e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren

't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.

tekst foto

tekst foto

Inhoud:

2	...Woordje hoofdredactie	Dirk Hylebos
3	...Energiegroep Kruibeke	ABLLOvzw
3	...Sociaal en ecologisch	VELT
4	...Modderstromen in Tielrode Infoavond over erosie	Ons Streven
5	...-Na een schrikkeljaar- nog eens aanplanting geboortebomen	Ons Streven
6	...TIELRODE BLIJFT NIET DROOG	Ons Streven
7	...Alweer een mooie realisatie van RLSD	Ons Streven
8	...Mascaret op de Durme ... uitzonderlijk in Europa	vzw Durme
8	...Duikt Grimbeert de das terug op?	vzw Durme
9	...Vleermuisnieuws	vzw Durme
11	...Herbestemming steenbakkerij Steendorp	NPW Scousele
12	...Het broedseizoen van 2016 was opnieuw dramatisch	ABLLOvzw
14	...ABLLO vzw en Energie id	ABLLOvzw
15	...Kalender / info	GW
23	...Klik- berichten	GW
24	...PADDENSTOELEN IN ROOMAKKER (5)	Ons Streven
28	...De Raaklijn wint prijs	GW
29	...Stedelijke Ecosysteemdiensten	ABLLOvzw

FIETSLANEN

*in de stad
en op het
platteland*

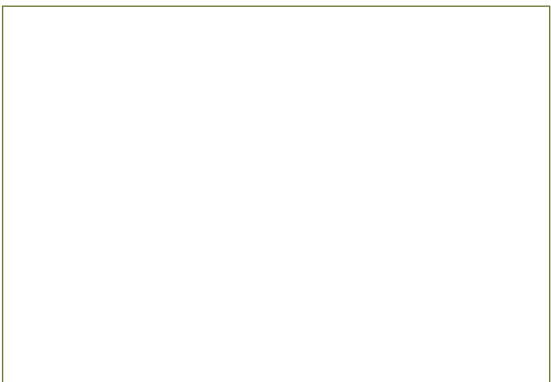
*veilig,
breed en
comfortabel*

Maak er werk van!!

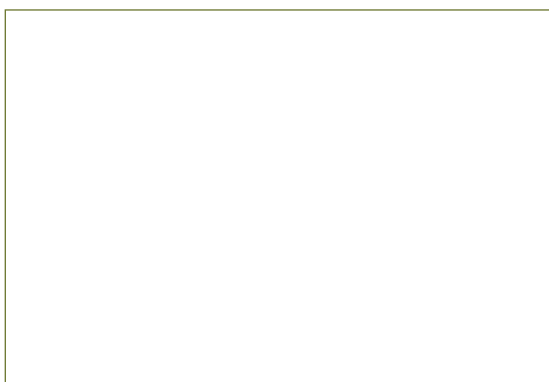
Een initiatief van de **Scholengemeenschap Sint-Nicolaas** (www.sint-nicolaassg.be)
en met de medewerking van de Nederlandse gemeente **HOUTEN** (www.houten.nl) en van **ABLOvzw** (www.ablo.be).
oplage 8000 ex. -- foto's en ontwerp : Otto Wittewaall en **ABLOvzw** -- voorjaar 2003

tekst foto

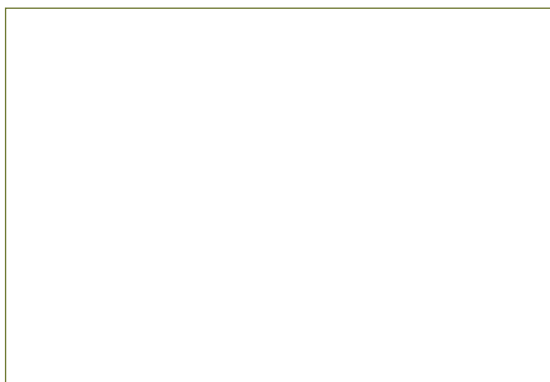

tekst foto

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Sint-Niklaas informeert de bevolking dat de startnota en de procesnota van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan AZ Nikolaas raadpleegbaar is in het stadhuis, Grote Markt 1 te Sint-Niklaas, balie "Wonen, Bouwen en Ondernemen", en op de gemeentelijke website www.sint-niklaas.be van 22 mei 2018 tot en met 20 juli 2018. De stad organiseert een participatiemoment rond de startnota op 16 juni 2018 van 10 tot 13 uur in de inkomhal van Syntra, Hogekouter 1, 9100 Sint-

Niklaas.

Reacties kan u schriftelijk bezorgen aan het college van burgemeester en schepenen, Grote Markt 1, 9100 Sint-Niklaas, afgeven in het stadhuis tegen ontvangstbewijs of digitaal bezorgen via info@sint-niklaas.be, uiterlijk 20 juli 2018.

tekst foto

